

SOO PLH200006 Ostoja Knyszyńska

Charakterystyka obszaru i przedmiotów ochrony

Wasilków 23 lipca 2026 r.

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Opracowanie projektu aktualizacji planu zadań ochronnych (PZO) dla SOO **Natura 2000 Ostoja Knyszyńska** wykonywane jest na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, w ramach zadania „Opracowanie projektów planów zadań ochronnych dla 10 obszarów Natura 2000 na terenie województwa podlaskiego.” wykonywanego jako częścią projektu nr FENX.01.05-IW.01-0106/24 „Aktualizacja planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz z prowadzeniem monitoringów”.

Zleceniodawca

Wykonawca

Koordynacja prac:

inż. Emil Walkowski
Planista regionalny

mgr. Natalia Kołtek
asystent regionalny

mgr inż. Rafał Zarzecki
koordynator prac/ekspert botanik

mgr inż. Mateusz Augustynowicz
asystent koordynatora

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Charakterystyka obszaru

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH
dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR

PLH200006

NAZWA
OBSZARU

Ostoja Knyszyńska

ZAWARTOŚĆ

- 1. IDENTYFIKACJA OBSZARU
- 2. POŁOŻENIE OBSZARU
- 3. INFORMACJE PRZYRODNICZE
- 4. OPIS OBSZARU
- 5. STATUS OCHRONY OBSZARU
- 6. POWIĄZANIA OBSZARU
- 7. MAPA OBSZARU

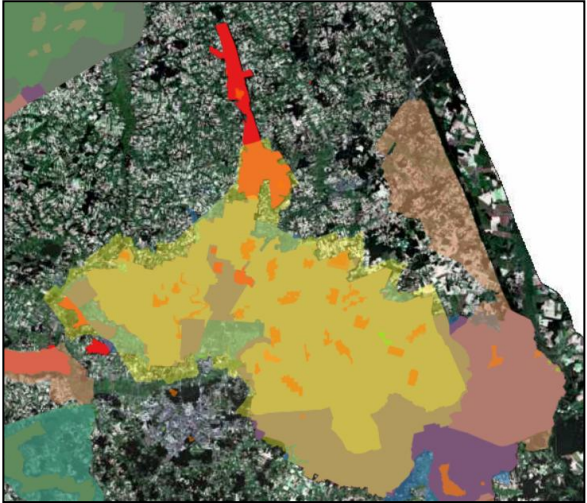
1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ	1.2. Kod obszaru	Pomoc
B	PLH200006	

1.3. Nazwa obszaru

Ostoja Knyszyńska

1.4. Data opracowania	1.5. Data aktualizacji
2001-03	2025-07

PROJEKT PLANU ZADAŃ OCHRONNYCH DLA OBSZARU MAJĄCEGO ZNACZENIE DLA WSPÓLNOTY NATURA 2000 - OSTOJA KNYSZYŃSKA PLH200006 POŁOŻONEGO W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

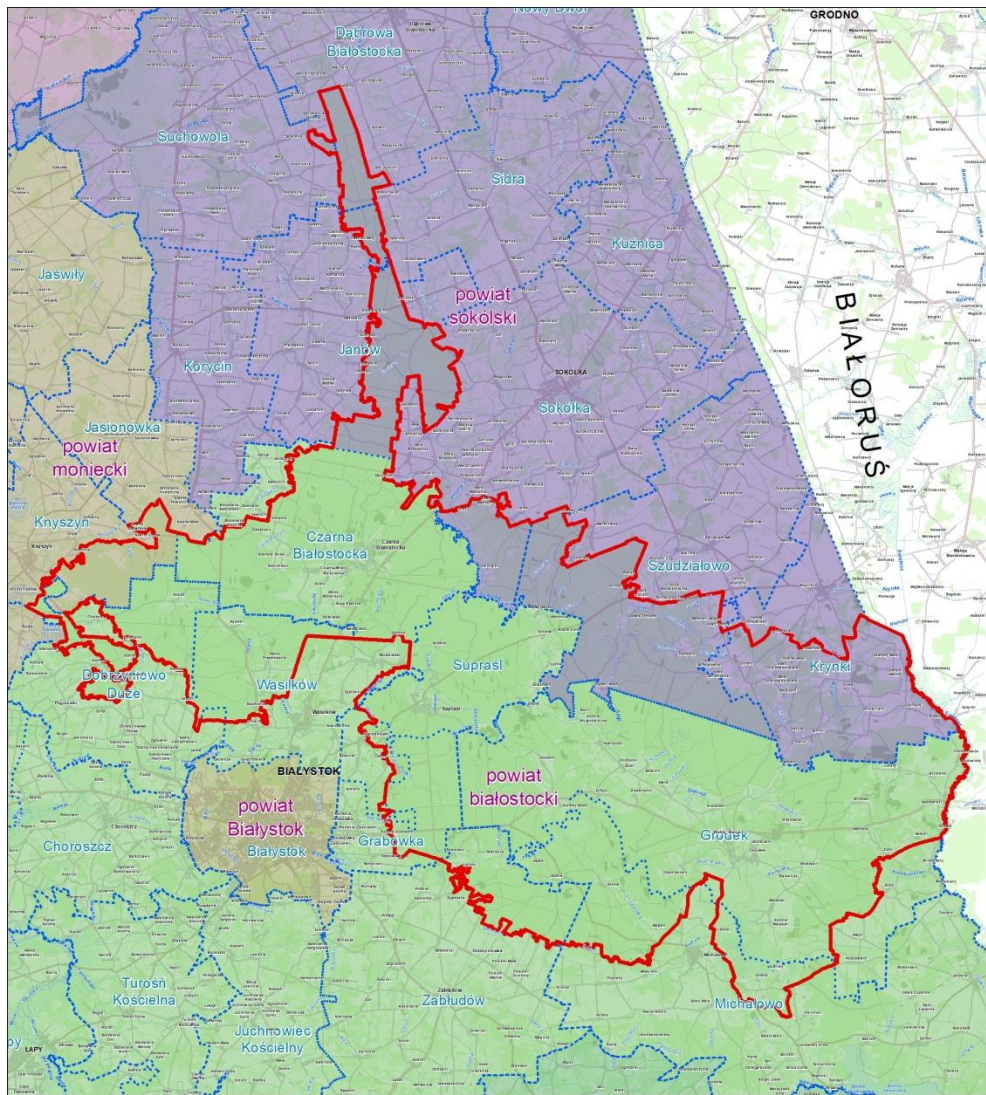

Warszawa, 2013
(Zmiany wprowadzone przez RDOŚ w Białymstoku – 2014 r.)

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
REALIZUJĄCA STRATEGIĘ SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Położenie administracyjne

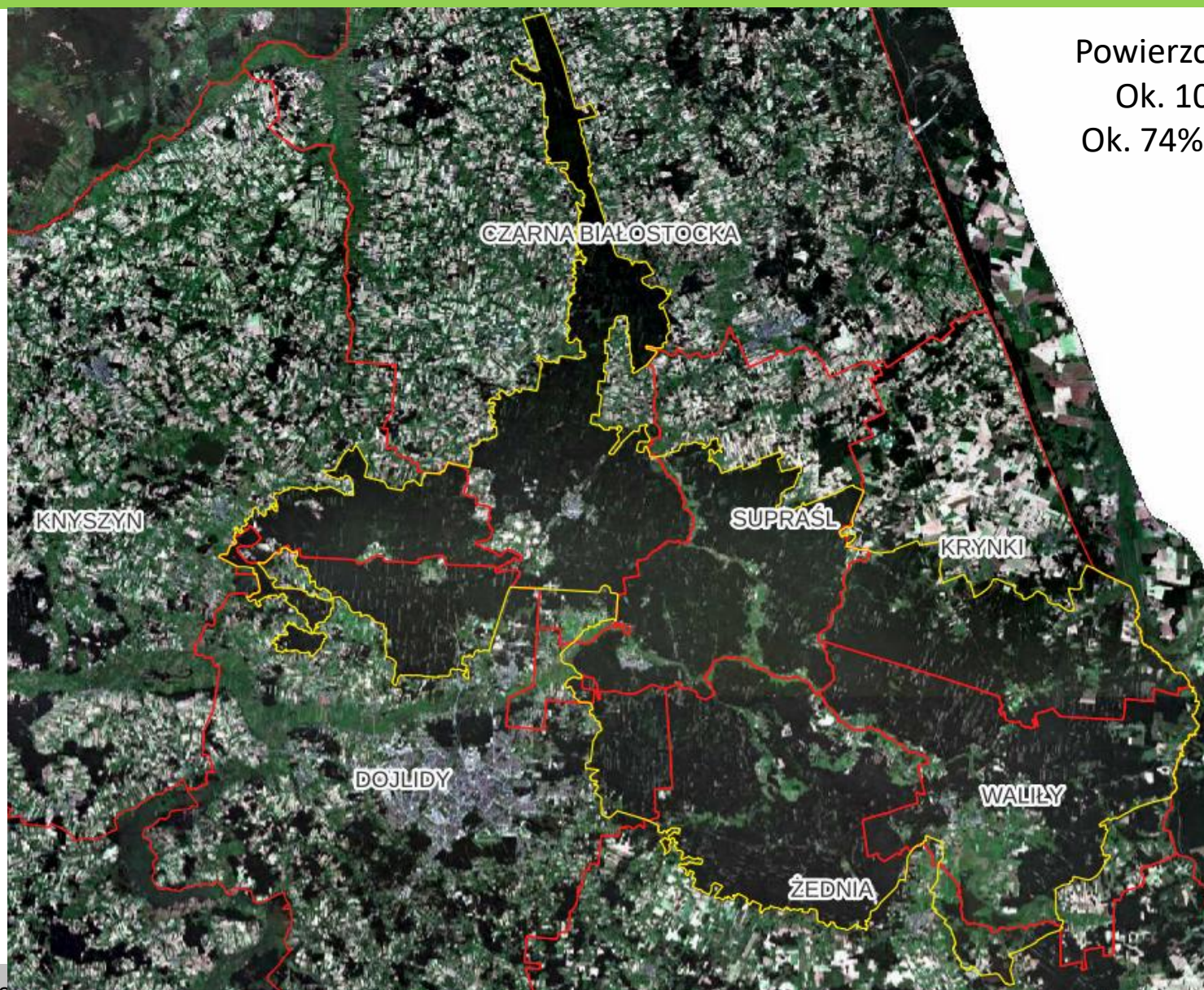

PLH200006 Ostoja Knyszyńska

Powierzchnia: 136 084,43 ha (SDF)

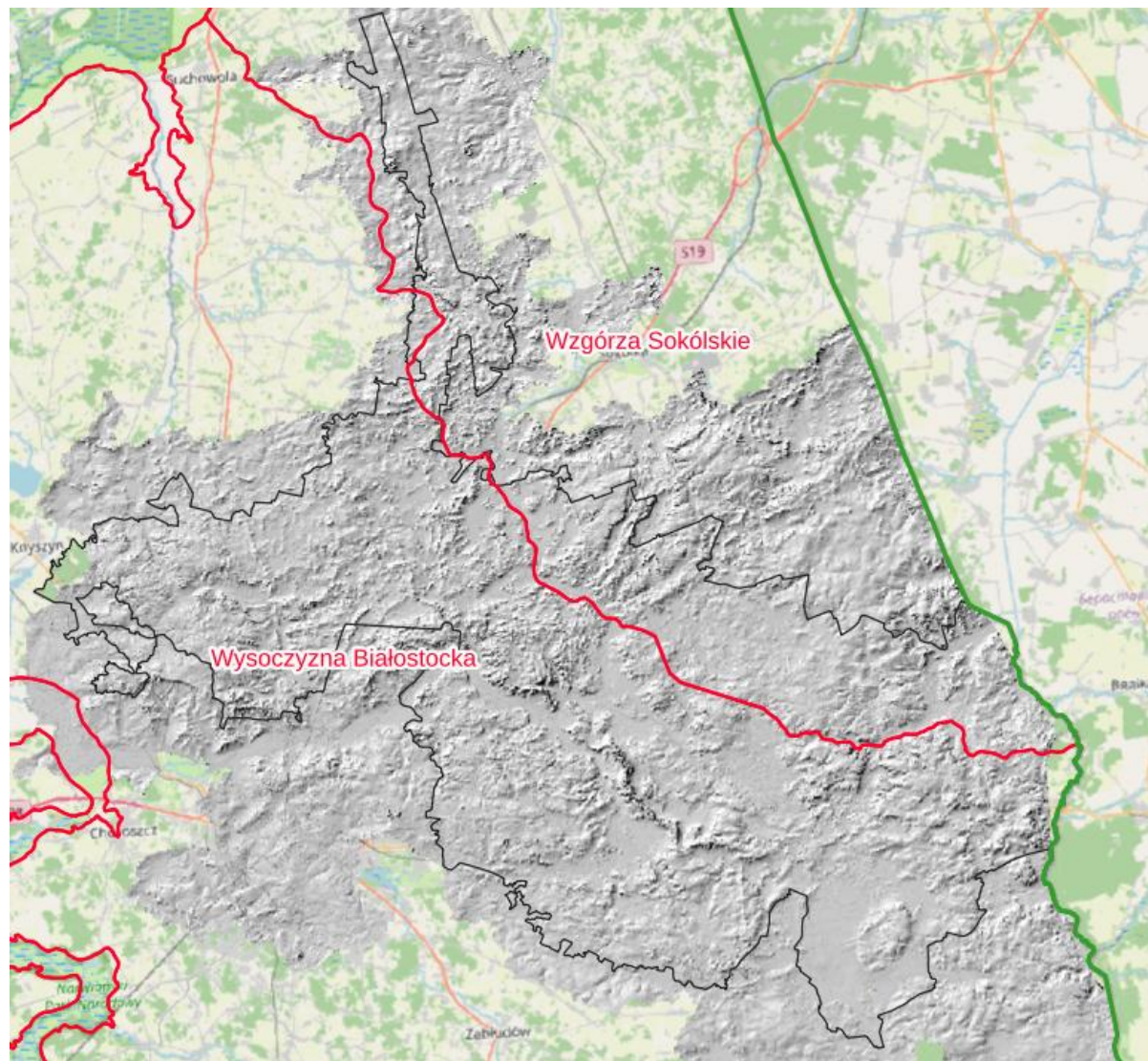
Lp.	Gmina	Powierzchnia w ha		Udział [%] pow. Ostoi całkowitej pow. gminy
		całkowita	w obrębie Ostoi Knyszyńskiej	
powiat białostocki				
1	Czarna Białostocka	20638,95	18459,25	89,44%
2	Dobrzyniewo Duże	16111,17	5334,11	33,11%
3	Grabówka	6463,54	3886,66	60,13%
4	Gródek	42966,63	38574,40	89,78%
5	Michałowo	41001,33	9328,13	22,75%
6	Supraśl	123911,61	10688,80	86,26%
7	Wasilków	12711,38	5913,70	46,52%
8	Zabłudów	33974,46	4483,72	13,20%
powiat moniecki				
9	Jasionówka	9679,75	9,09	0,09%
10	Knyszyn	12719,35	3417,74	26,87%
powiat sokółski				
11	Dąbrowa Białostocka	26385,82	1757,29	6,66%
12	Janów	20780,84	6497,57	31,27%
13	Krynki	16594,15	11490,33	69,24%
14	Sidra	17409,54	24,72	0,14%
15	Sokółka	31358,12	2928,15	9,34%
16	Suchowola	25568,22	175,01	0,68%
17	Szudziałowo	30162,37	12990,05	43,07%

Nadleśnictwa

Powierzchnia lasów:
Ok. 100 tys. ha
Ok. 74% pow. Ostoi

Regiony geograficzne

Ostoja Knyszyńska

136 084,43 ha

Wysoczyzna Białostocka:

102 382,05 ha

75,2%

Wzgórza Sokólskie

30 702,38 ha

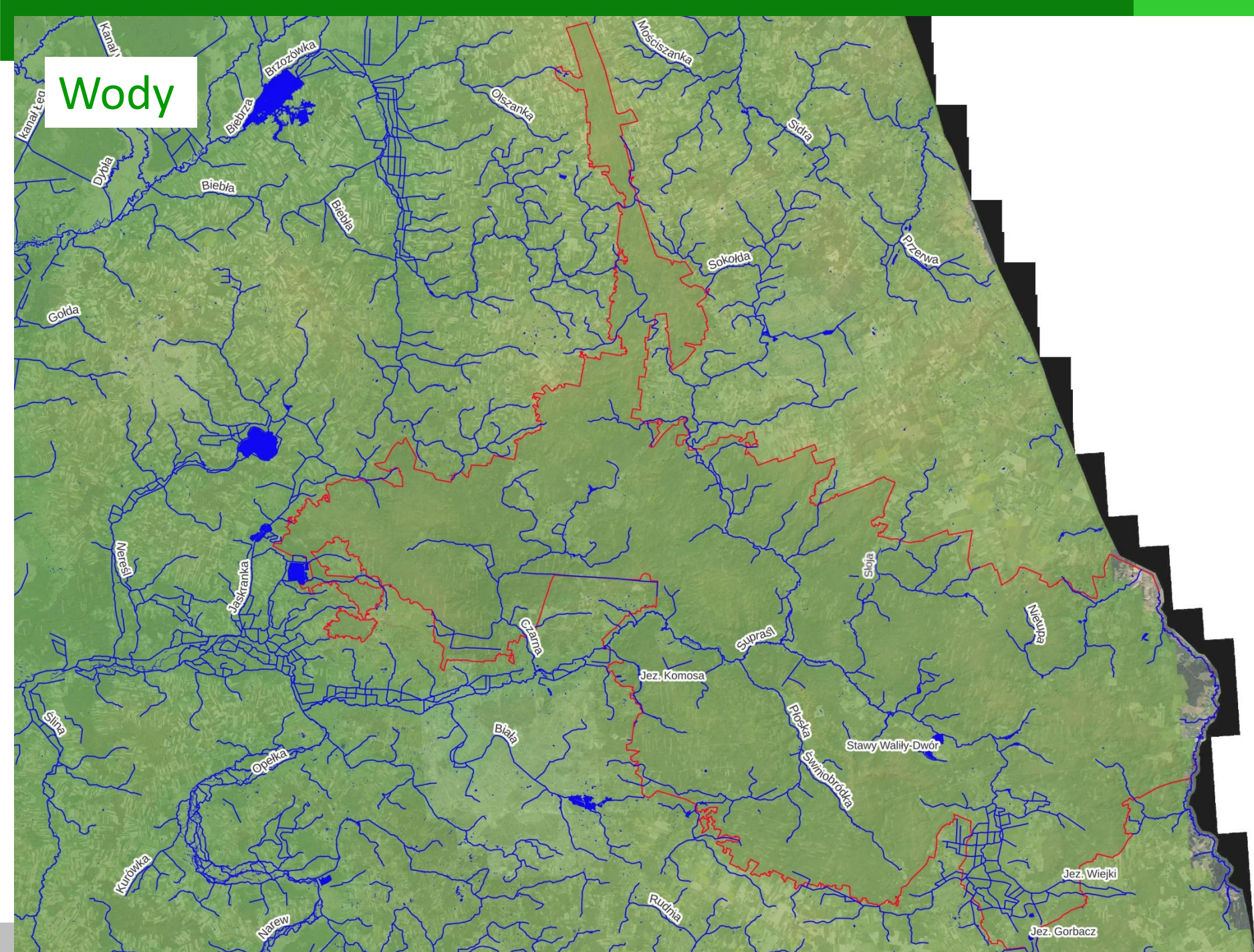
24,8%

Widok z Ozu Świętojańskiego

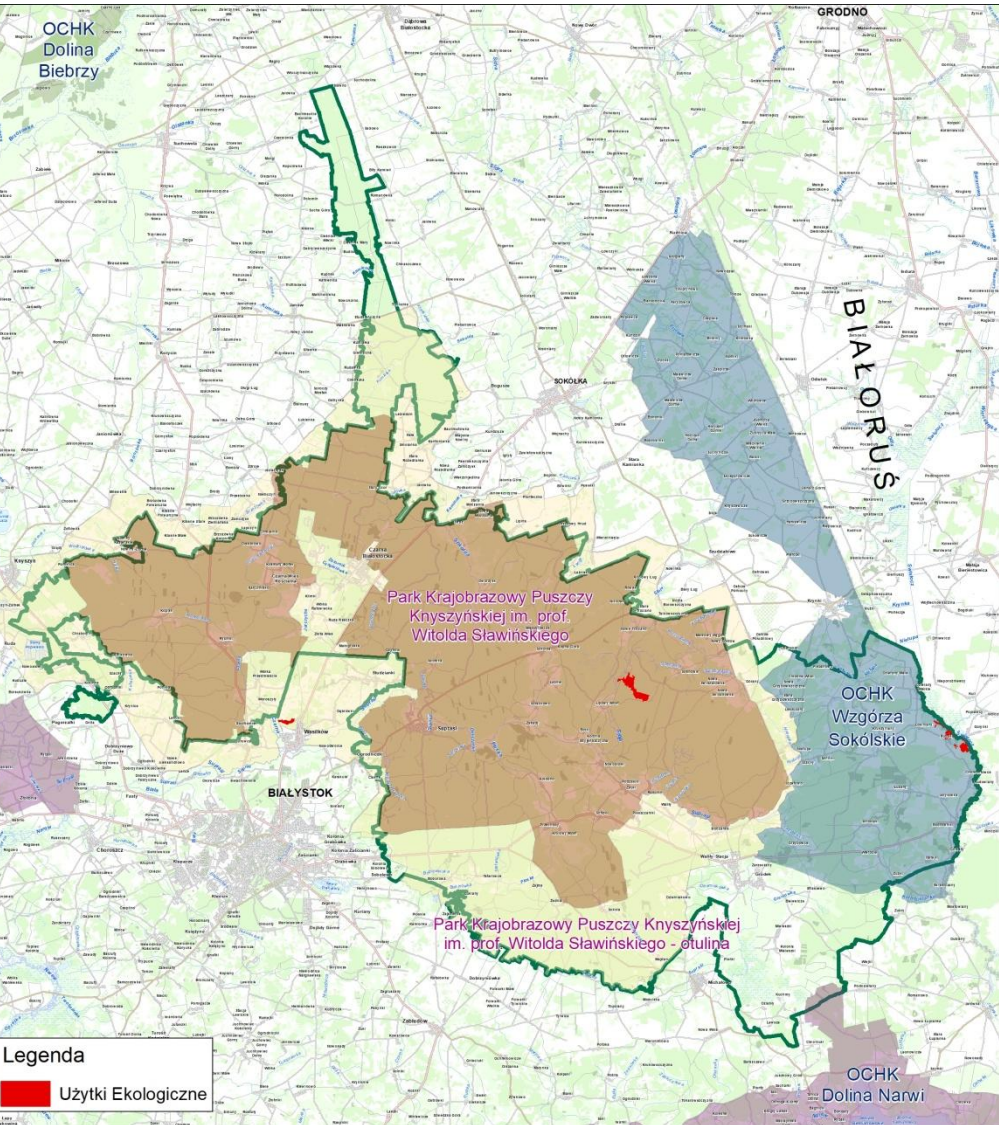

Leśn. Buksztel

Wody

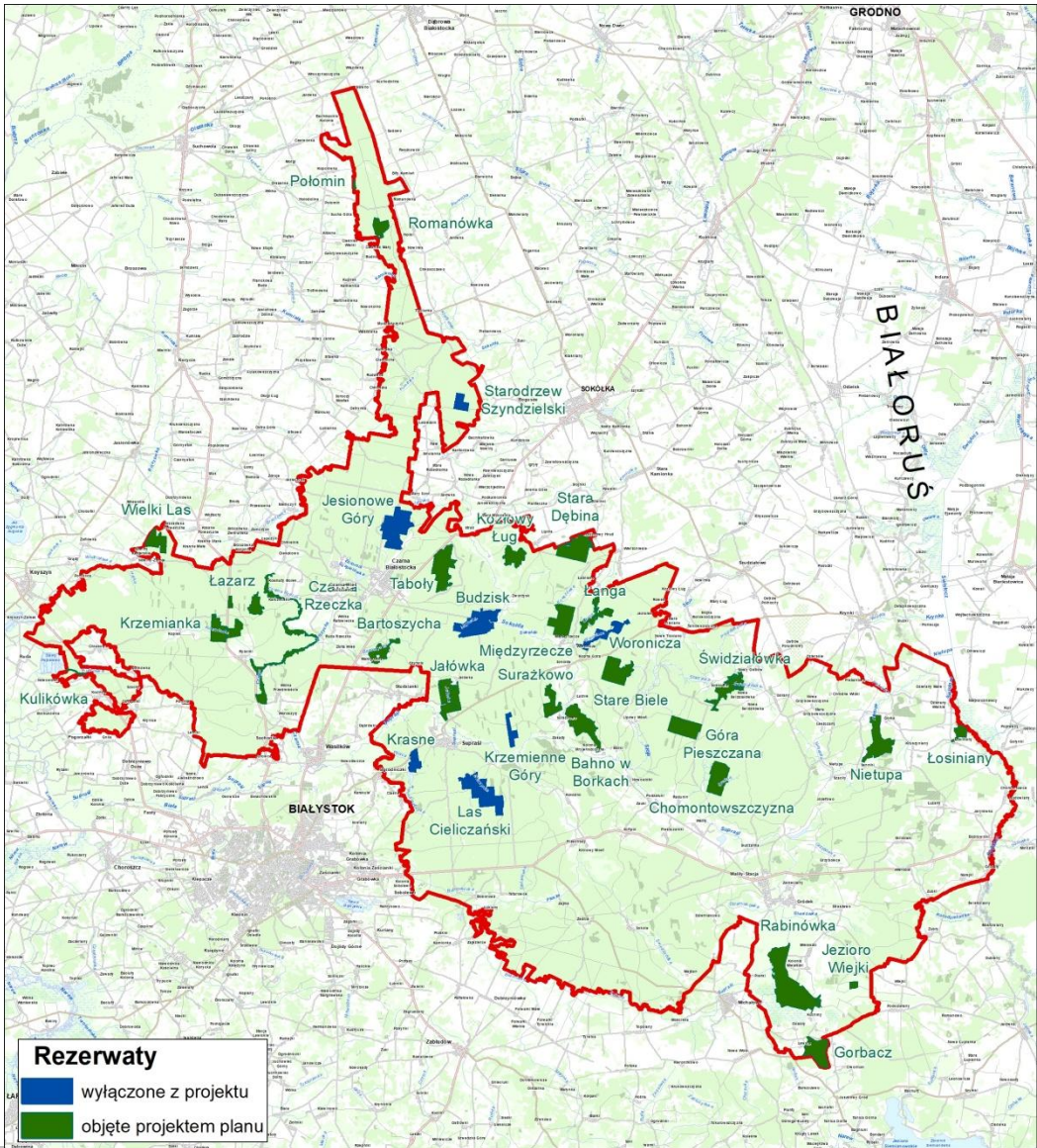
Pozostałe formy ochrony przyrody – N2000, PK, OChK, użytki

Lp.	Nazwa	Powierzchnia w ha		Udział [%] pow. położone j w Ostoi
		całkowita	w obrębie Ostoi	
Obszar Natura 2000				
1	Puszcza Knyszyńska	139590,20	126992	90,97%
Park Krajobrazowy				
2	Puszczy Knyszyńskiej	73189,46	72649,54	99,26%
Obszar Chronionego Krajobrazu				
3	Dolina Narwi	42204,01	225,36	0,53%
4	Wzgórz Sokólskie	38209,80	18553,18	48,56%
Użytek ekologiczny				
5	Bagno Rudaki	46,81	46,81	100,00%
6	Uroczysko Skarbacinka [*]	99,19	99,19	100,00%

Pozostałe formy ochrony przyrody - rezerваты

Rezerwat	Pow. [ha]
Bahno w Borkach	289,87
Bartoszycha	128,99
Beretnica	5,75
Budzisk	341,00
Chomontowszczyzna	234,76
Czarna Rzecza	162,96
Gorbacz	222,72
Góra Pieszczana	220,05
Jałówka	277,42
Jesionowe Góry	375,50
Jezioro Wiejki	22,50
Karczmisko	20,45
Kozłowy Ług	140,49
Krasne	85,23
Krzemianka	230,63
Krzemienne Góry	79,27
Kulikówka	9,98
Las Cieliczański	370,58
Łanga	127,24
Łazarz	89,13
Łosiniany	60,80
Międzyrzecze	250,80
Nietupa	273,73
Połomin	5,65
Rabinówka	685,57
Romanówka	96,34
Stara Dębina	271,98
Stare Biele	256,20
Starodrzew Szyndzielski	79,74
Surążkowo	137,65
Świdziałówka	198,40
Taboły	303,84
Wielki Las	129,49
Woronicza	139,06

Rezerваты

Kulikówka fot. R. Zarzecki

Karczmisko fot. R. Zarzecki

Połomin fot. R. Zarzecki

Bartoszycha fot. R. Zarzecki

Rezerваты

Czarna Rzeczka fot. R. Zarzecki

Romanówka fot. R. Zarzecki

Nietupa, fot. R. Zarzecki

Rabinówka fot. R. Zarzecki

Historia Ostoi – inwentaryzacje, publikacje

Przy opracowaniu korzystamy z ponad 20 raportów, ekspertyz i monitoringów wykonanych w latach 2018–2025:

BIOLEKO 2022: Wykonanie ekspertyzy na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o siedlisku przyrodniczym **3260** oraz uwarunkowaniach jego ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska. Raport z prac wykonanych w II etapie realizacji zamówienia. Pobiedziska, Msc.

BEŁACHOWSKI G, KAMOCKI 2021: Raport z ekspertyzy na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla **mopka zachodniego** *Barbastella barbastellus* w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH 200006 (zadanie 14; etap I i II, lata 2020 i 2021). Białystok, Msc.

Gutowski J. M., Sućko K., Lasoń A., Borowski J., Byk A., Gazurek T., Greń Cz., Komosiński K., Królik R., Kubisz D., Mazur M. A., Mokrzycki T., Plewa R. 2024: *Chrzęszcze (Coleoptera) Puszczy Knyszyńskiej*. IBL, Sękocin Stary. 741 s. ISBN 978-83-67801-07-2.

Instytut Ochrony Przyrody PAN 2024: Monitoring gatunków zwierząt z uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000, Etap VII Zadanie 3. Badanie rozmieszczenia **wilka i rysia**. Msc.

INSTYTUT OCHRONY ŚRODOWISKA PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY, 2022a: Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony oraz uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 w części położonej na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie PGL LP, z wyłączeniem pokrywających się z nim powierzchni rezerwatów przyrody Krasne, Budzisk, Woronicza, Jesionowe Góry, Las Cieliczański, Krzemienne Góry i Starodrzew Szyndzielski. Raport końcowy. Zadanie 8 (**siedliska 6410, 6430, 6510, 7110, 7140, 7230, 9170, 91D0, 91E0, 91F0**). Warszawa. Msc.

INSTYTUT OCHRONY ŚRODOWISKA PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY, 2022b: Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony oraz uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 z wyłączeniem pokrywających się z nim powierzchni rezerwatów przyrody Krasne, Budzisk, Woronicza, Jesionowe Góry, Las Cieliczański, Krzemienne Góry i Starodrzew Szyndzielski, w części położonej poza gruntami Skarbu Państwa w zarządzie PGL LP Raport z prac wykonanych w I i II etapie. Zadanie 1 (**siedliska 6410, 6430, 6510, 7110, 7120, 7140, 7230**). Warszawa. Msc.

INSTYTUT OCHRONY ŚRODOWISKA PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY, 2022c: Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony oraz uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 z wyłączeniem pokrywających się z nim powierzchni rezerwatów przyrody Krasne, Budzisk, Woronicza, Jesionowe Góry, Las Cieliczański, Krzemienne Góry i Starodrzew Szyndzielski, w części położonej poza gruntami Skarbu Państwa w zarządzie PGL LPR Raport z prac wykonanych w I i II etapie. Zadanie 2 (**siedliska 9170, 91D0, 91E0, 91F0**). Warszawa. Msc.

KUCHARZYK J. 2018: Ostoja Knyszyńska PLH240006 raport z prac prowadzonych w ramach realizacji zamówienia na wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej mającej na celu uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony oraz uwarunkowaniach ich ochrony w obszarach Natura 2000 Ostoja Suwalska PLH200003, Ostoja Knyszyńska PLH200006 i Ostoja Narwiańska PLH200024 (z wyłączeniem gruntów Skarbu Państwa w zarządzie PGL LP) – zadanie 12 –. Warszawa. Msc.

MARCZAK D., KWIATKOWSKI A., SZAWARYN K. 2021. Potwierdzenie występowania *Oxyporus mannerheimii* Gyll., 1827 (Coleoptera: Staphylinidae) w Puszczy Knyszyńskiej. Acta Scientiarum Polonorum Silvorum Colendarum Ratio et Industria Lignaria, 20(3): 179-183.

PROHABITAT 2018a: Raport z inwentaryzacji przyrodniczej mającej na celu uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie **czerwończyka fioletku** na terenie obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006.

PROHABITAT 2018b: Raport z inwentaryzacji przyrodniczej mającej na celu uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie **mopka** *Barbastella barbastellus* (kod: 1308) i uwarunkowaniach jego ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 Raport z badań prowadzonych w okresie: sierpień 2017 - sierpień 2018. Białystok, Msc.

PROHABITAT 2021a: Raport końcowy z realizacji prac nad przygotowaniem ekspertyzy na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o **czerwończyku fioletku** oraz uwarunkowaniach jego ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 na terenach będących w zarządzie Lasów Państwowych z wyłączeniem części rezerwatów przyrody (zadanie 11). Białystok, Msc.

PROHABITAT 2021b: Raport z inwentaryzacji przyrodniczej mającej na celu uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony – **haczekowcu błyszczącym** *Hamatocaulis vernicosus*, **leńcu bezpodkwiatkowym** *Thesium ebracteatum* i **sasance otwartej** *Pulsatilla patens* oraz uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 (Zadanie 12). Białystok. Msc.

PROHABITAT 2021c: Raport końcowy z realizacji prac nad przygotowaniem ekspertyzy na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o **szlachkoniu szafrańcu i modraszku erosie** (eroidesie) oraz uwarunkowaniach ich ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 (zadanie 10). Białystok. Msc.

RACZYŃSKI T. 2025: Monitoring ryb pod kątem występowania piskorza w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 (**piskorz**). Olsztyn, Msc.

VANELLUS ECO 2018: Inwentaryzacja przyrodnicza mająca na celu uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony oraz uwarunkowaniach ich ochrony w obszarach Natura 2000 Ostoja Suwalska PLH200003, Ostoja Knyszyńska PLH200006 i Ostoja Narwiańska PLH200024, z wyłączeniem gruntów Skarbu Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe – Zadanie 9, Etap II (**zgniotek cynobrowy, pogrzybnica Mannerheima, poza gruntami LP**). Ostrowiec Świętokrzyski, Msc.

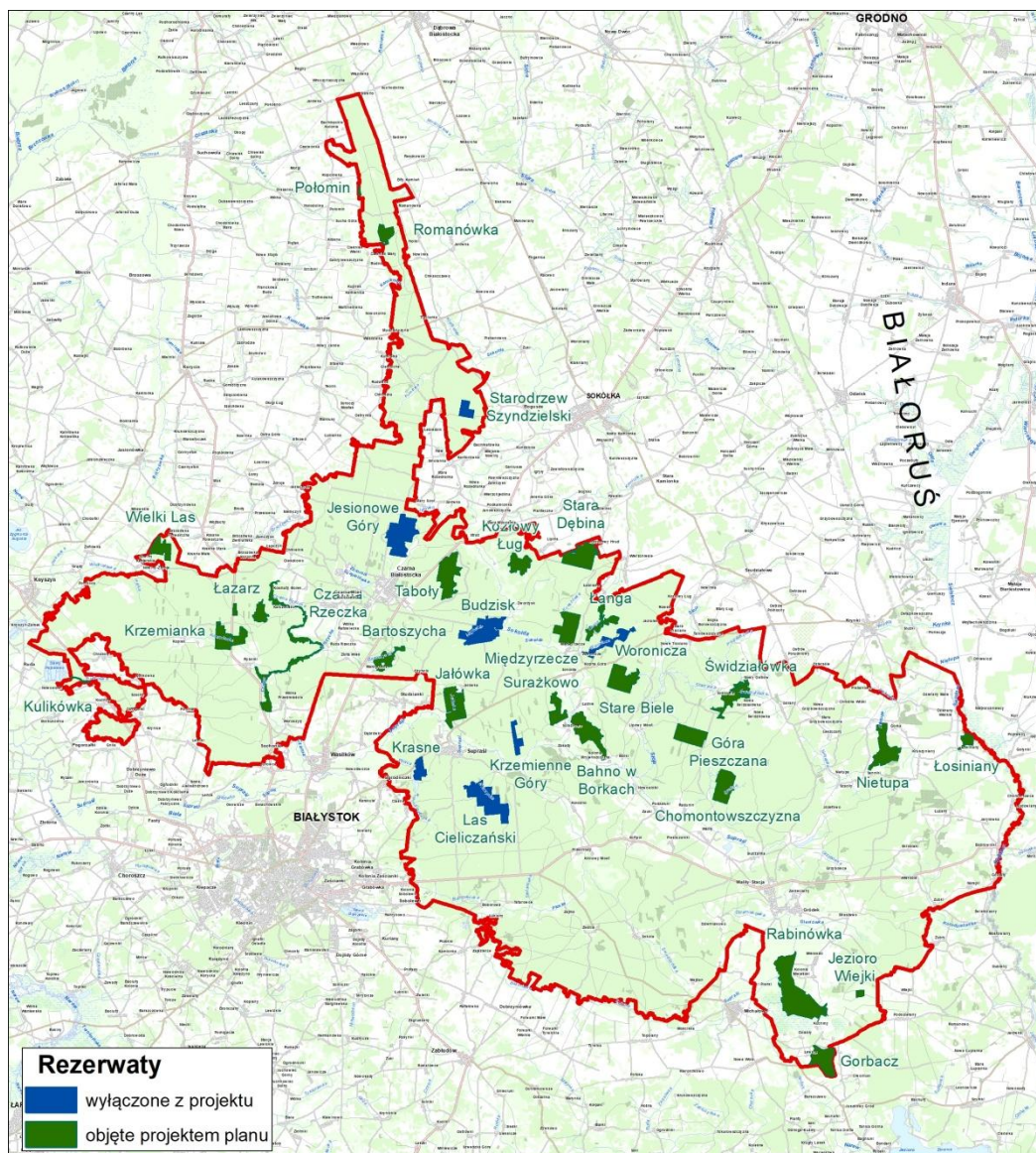
VANELLUS ECO 2019: Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony oraz uwarunkowaniach ich ochrony w 5 obszarach Natura 2000: Dolina Górnej Narwi PLB200007, Dolina Górnej Rospudy PLH200022, Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010, Puszcza Białowieska PLC200004 i Ostoja Knyszyńska PLH200006, z wyłączeniem gruntów Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – Zadanie 19, Etap II (**poczwarówka zwięziona, poza gruntami LP**). Ostrowiec Świętokrzyski, Msc.

VANELLUS ECO 2021a: Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony oraz uwarunkowaniach ich ochrony w obszarach Natura 2000 Dolina Górnej Narwi PLB200007, Dolina Górnej Rospudy PLH200022, Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010, Ostoja Suwalska PLH200003, Ostoja Augustowska PLH200005, Puszcza Białowieska PLC200004 i Ostoja Knyszyńska PLH200006 – Zadanie 9, Etap II (**poczwarówka zwięziona, grunty LP**). Ostrowiec Świętokrzyski, Msc.

VANELLUS ECO 2021c: Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony oraz uwarunkowaniach ich ochrony w obszarach Natura 2000 Dolina Górnej Narwi PLB200007, (...) i Ostoja Knyszyńska PLH200006 – Zadanie 13 (**zgniotek cynobrowy, pogrzybnica Mannerheima, grunty LP**), Etap II. Ostrowiec Świętokrzyski, Msc.

VANELLUS ECO 2021d: Monitoring stanu ochrony przedmiotów ochrony – siedlisk przyrodniczych i gatunków w siedmiu obszarach Natura 2000 województwa podlaskiego. Część I postępowania WOF.261.103.2020 (**czerwończyk nieparek**). Ostrowiec Świętokrzyski, Msc.

Teren objęty planem

Rezerwaty przyrody:

- Budzisk,
- Jesionowe Góry,
- Krasne,
- Krzemienne Góry,
- Las Cieliczański,
- Starodrzew Szyndzielski,
- Woronicza

posiadają aktualne zatwierdzone plany ochrony, których zakres jest zgodny z zakresem planów zadań ochronnych określonym w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody – zostaną **wyłączone z Planu**.

łączna powierzchnia: 1 470,38 ha

Przedmioty ochrony

Przedmioty ochrony wg SDF

Siedliska przyrodnicze (13)

- 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)
- 6430 Ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)
- 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
- 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)
- 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*)
- 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo- Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe)
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

Gatunki roślin (5)

- 1437 leniec bezpodkwiatkowy *Thesium ebracteatum*
- 1477 sasanka otwarta *Pulsatilla patens*
- 1903 lipiennik Loesela *Liparis loeselii*
- 1939 rzepik szczeciniasty *Agrimonia pilosa*
- 6216 haczykowiec błyszczący *Hamatocaulis vernicosus*

Gatunki zwierząt (14)

- 1014 poczwarówka zwężona *Vertigo angustior*
- 1060 czerwoczyk nieparek *Lycaena dispar*
- 1086 zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*
- 1145 piskorz *Misgurnus fossilis*
- 1308 mopek *Barbastella barbastellus*
- 1337 bóbr europejski *Castor fiber*
- 1352 wilk *Canis lupus*
- 1355 wydra *Lutra lutra*
- 1361 ryś *Lynx lynx*
- 1924 pogryźbnica Mannerheima *Oxyporus mannerheimii*
- 2647 żubr *Bison bonasus*
- 4024 modraszek eros *Polyommatus eros*
- 4030 szlaczkoń szafraniec *Colias myrmidone*
- 4038 czerwoczyk fioletek *Lycaena helle*

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/143/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
P	4068	Adenophora lilifolia			p	1	10	i		M	D			
P	1939	Agrimonia pilosa			p					M	A	A	C	A
F	1130	Aspius aspius			p				P	M	D			
M	1308	Barbastella barbastellus			p				P	M	C	B	C	C
M	2647	Bison bonasus			p	20	50	i		M	B	B	A	B

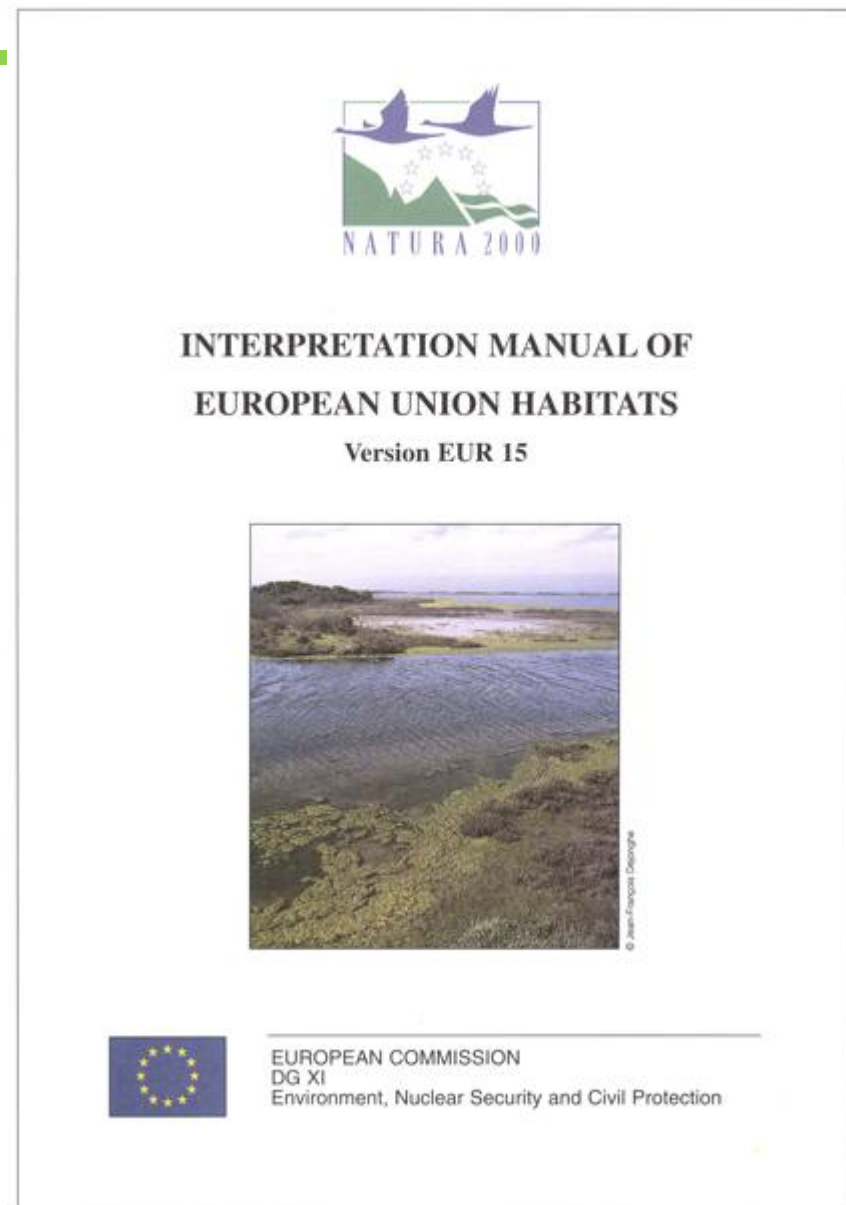
Siedliska przyrodnicze

Siedlisko przyrodnicze

Siedlisko: miejsce występowania danego gatunku roślin, zwierząt lub ich zespołów (Słownik języka polskiego PWN)

Siedliska przyrodnicze oznaczają obszary lądowe lub wodne o określonych cechach środowiska przyrodniczego, wyodrębnianych w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne, zarówno całkowicie naturalne jak i półnaturalne -
Dyrektywa siedliskowa

Stany siedlisk

FV (właściwy)

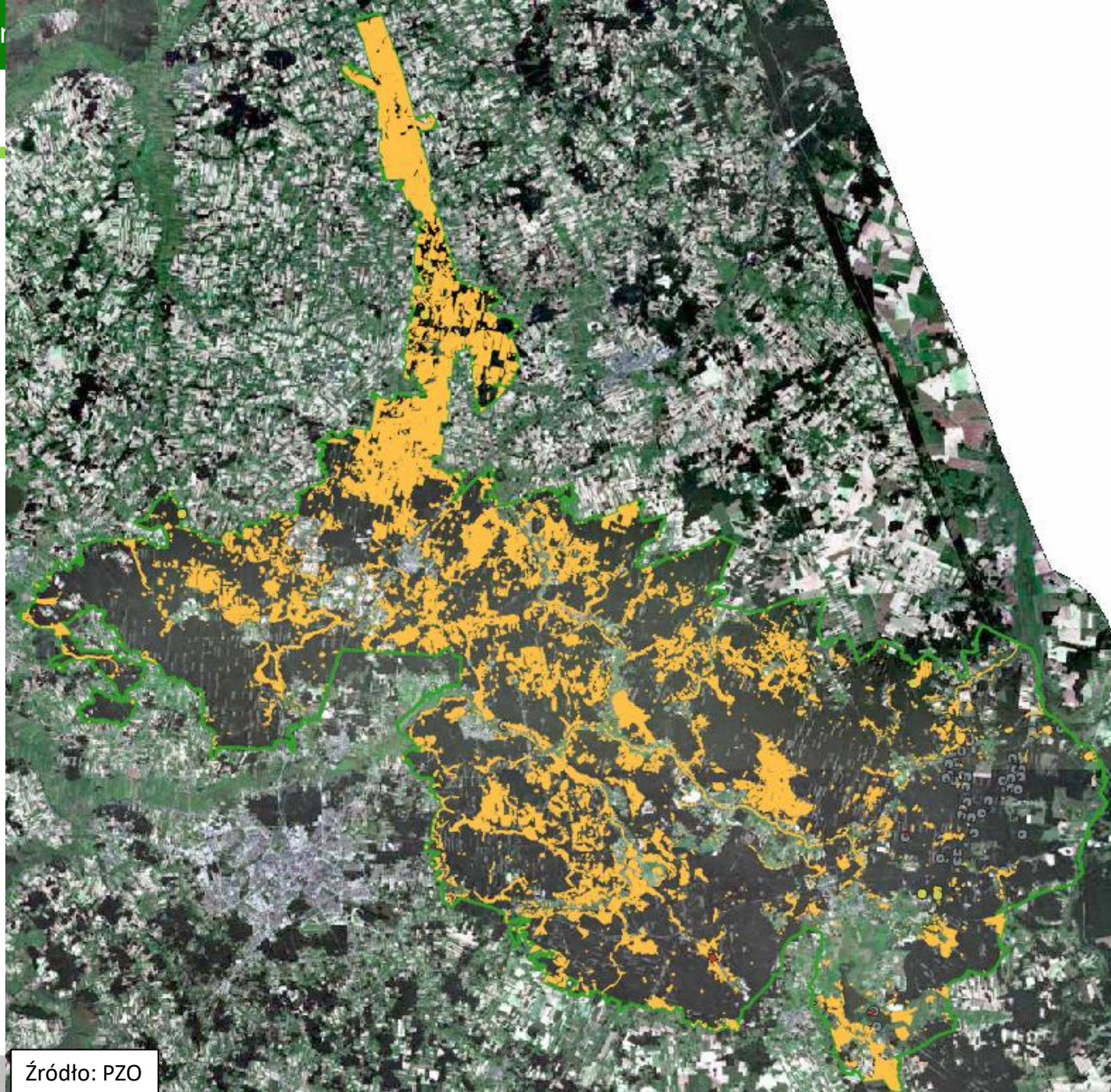
U1/U2

Brak siedliska

Liczba płatów?

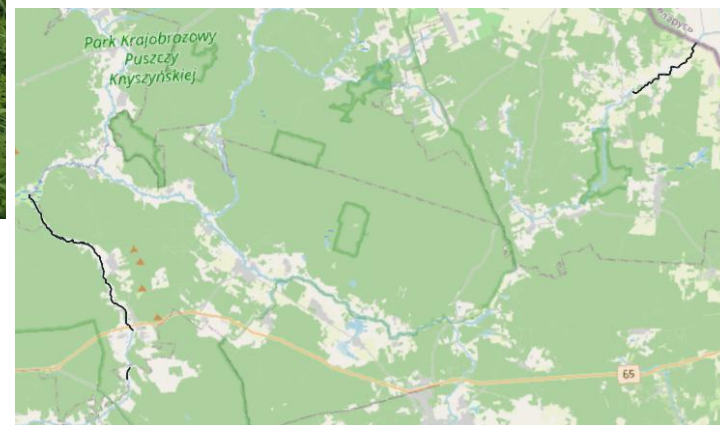
3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników

Płoska pod Królowym Mostem, fot. R. Zarzecki

Dane wg SDF:

- Powierzchnia: **27, 0 ha**
- Reprezentatywność: **C**
- Pow. względna: **C**
- Stan zachowania: **B**
- Ocena ogólna: **C**

Wg aktualnych danych za rzeki włosienicznikowe uznano odcinek Płoski od Zajmy do Ujścia oraz fragment Nietupy

Źródło: BIOLEKO 2022

6410 Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

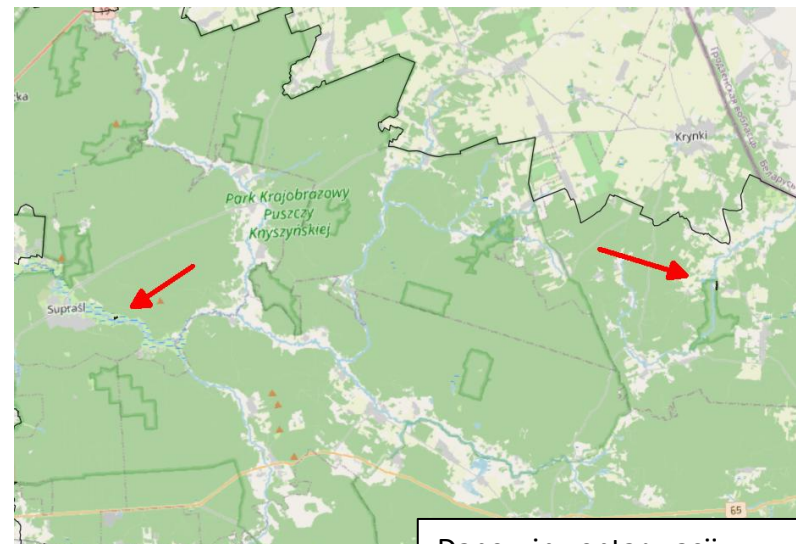
Fot. R. Zarzecki

Pow. wg. PZO ok. 115 ha. Wg aktualnych danych za łąki trzęślicowe uznano 3 płaty przy Supraślu i rez. Nietupa o łącznej powierzchni ok. 2,5 ha.

Źródło: IOŚ 2022

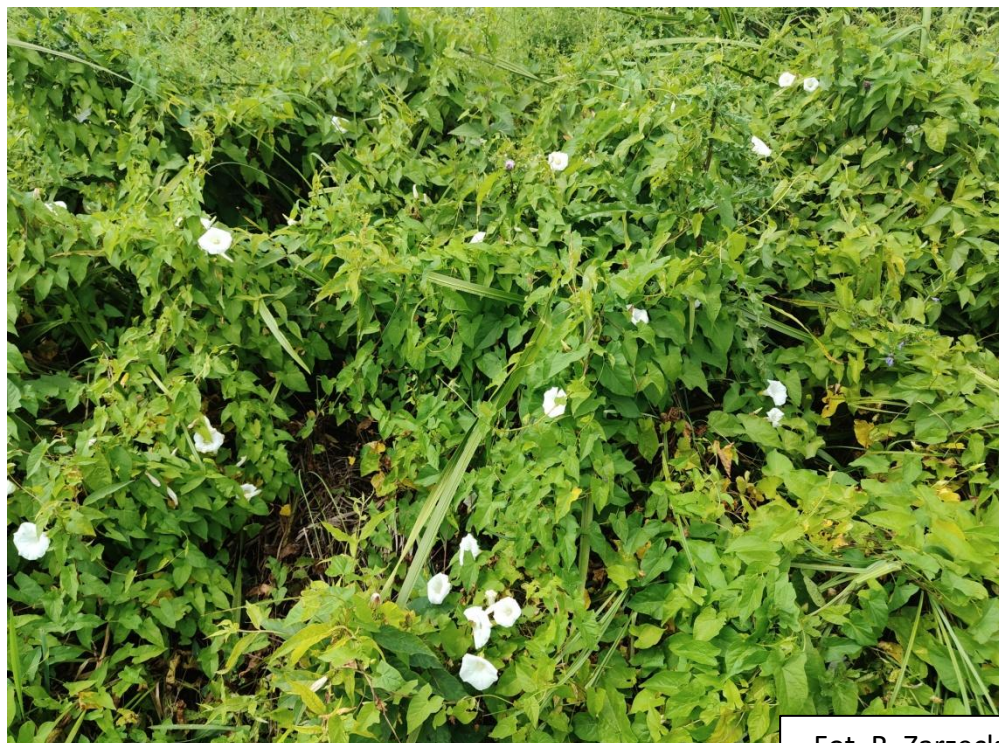
Dane wg SDF:

- Powierzchnia: **558,0 ha**
- Reprezentatywność: **B**
- Pow. względna: **B**
- Stan zachowania: **B**
- Ocena ogólna: **C**

Dane z inwentaryzacji

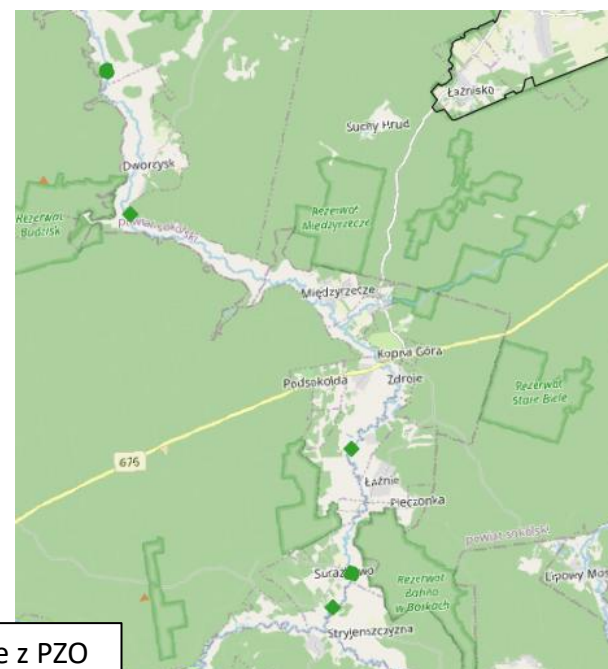
6430 Ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)

Fot. R. Zarzecki

Dane wg SDF:

- Powierzchnia: **68,0 ha**
- Reprezentatywność: **A**
- Pow. względna: **C**
- Stan zachowania: **A**
- Ocena ogólna: **C**

Dane z PZO

Wg PZO: 5 płatów o pow. 0,15 ha w dolinie Sokółdy.

6510 Niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion*)

Łąka świeża pod Sofipolem, fot. R. Zarzecki

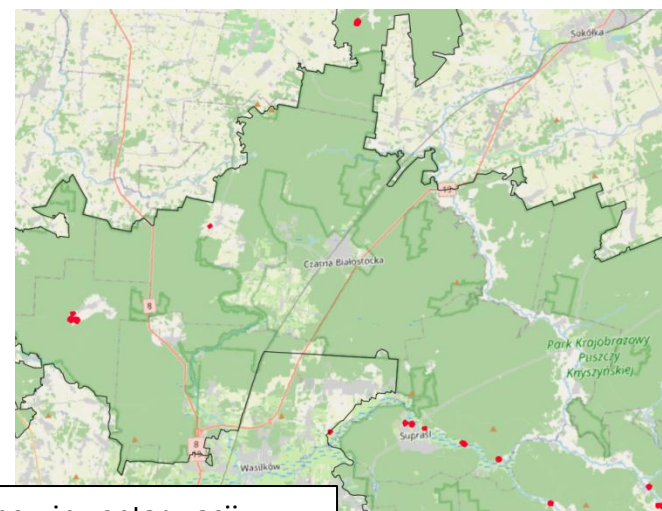
Wg aktualnych danych za łąki świeże uznano 17 płatów o łącznej powierzchni ok. 10,42 ha.

Źródło: INSTYTUT OCHRONY ŚRODOWISKA PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY, 2022

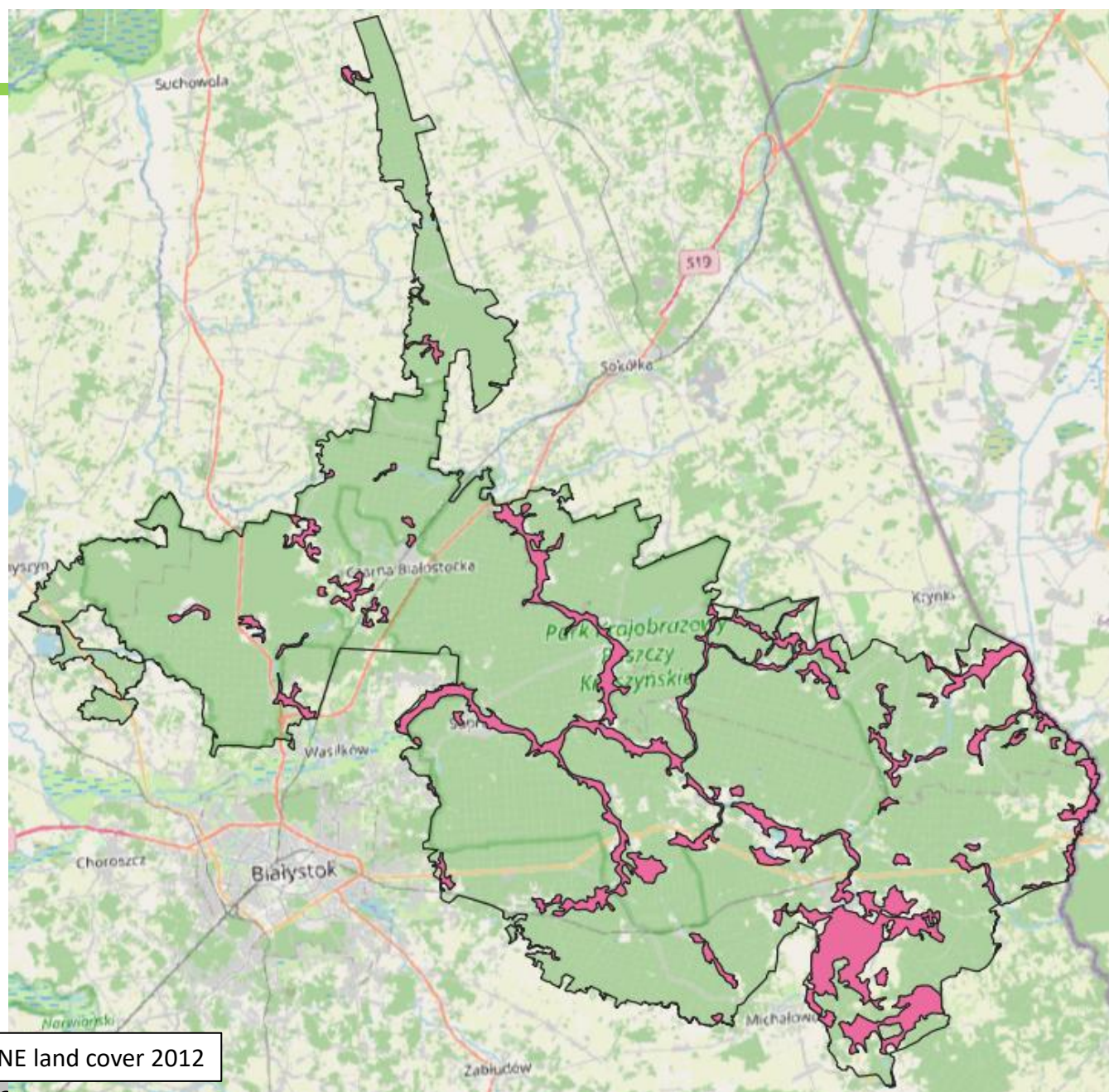
Dane wg SDF:

- Powierzchnia: **12 397,0 ha**
- Reprezentatywność: **A**
- Pow. względna: **C**
- Stan zachowania: **B**
- Ocena ogólna: **C**

Wg PZO: 57 płatów o pow. 66,43 ha.

Dane z inwentaryzacji

Źródło: CORINE land cover 2012

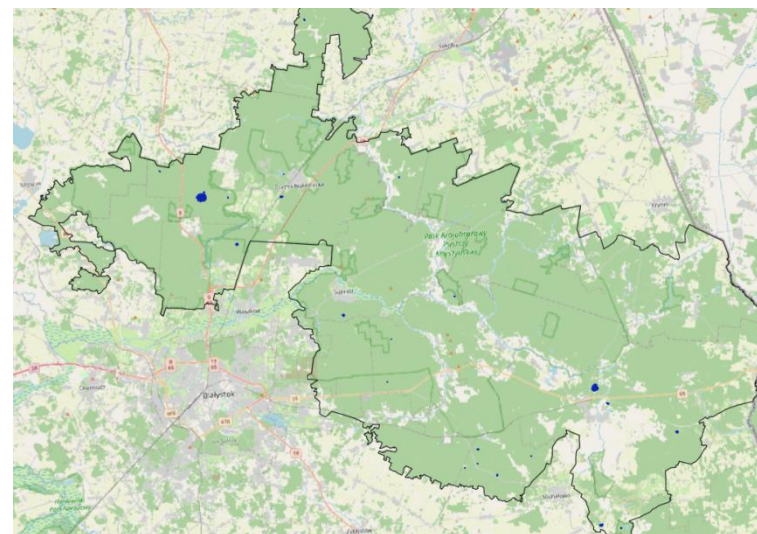
7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)

Mszar wełniankowy pod Zubkami. Źródło: archiwum RDOŚ w B-stoku

Dane wg SDF:

- Powierzchnia: **41,0 ha**
- Reprezentatywność: **A**
- Pow. względna: **C**
- Stan zachowania: **A**
- Ocena ogólna: **A**

Dane z PZO i inwentaryzacji

Wg inwentaryzacji 11 płatów 38,44 ha, PZO 19 płatów 103 ha, dodatkowo dane z rezerwatu Jesionowe Góry

Źródło: PZO; INSTYTUT OCHRONY ŚRODOWISKA PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY, 2022

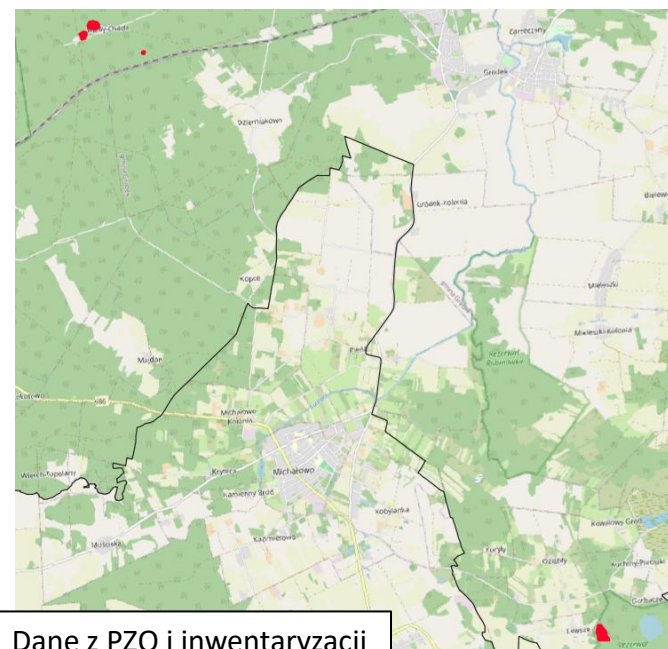
7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji

Zdegradowane torfowisko wysokie w rezerwacie Gorbacz. Źródło: archiwum RDOŚ w B-stoku

Dane wg SDF:

- Powierzchnia: **191,0 ha**
- Reprezentatywność: **B**
- Pow. względna: **B**
- Stan zachowania: **B**
- Ocena ogólna: **B**

Dane z PZO i inwentaryzacji

Wg inwentaryzacji 1 płat o pow. 4 ha w rezerwacie Gorbacz.

Źródło: PZO; INSTYTUT OCHRONY ŚRODOWISKA PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY, 2022

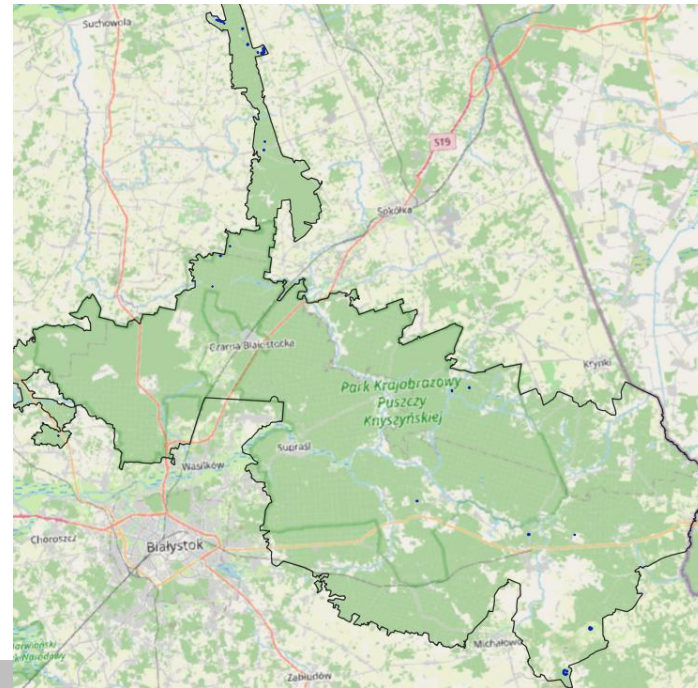
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska

Pło nad jeziorem Gorbacz. Źródło: archiwum RDOŚ w B-stoku

Dane wg SDF:

- Powierzchnia: **218, 0 ha**
- Reprezentatywność: **A**
- Pow. względna: **C**
- Stan zachowania: **A**
- Ocena ogólna: **A**

Wg inwentaryzacji 19 płątów o pow. 22,52 ha

Źródło: INSTYTUT OCHRONY ŚRODOWISKA PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY, 2022

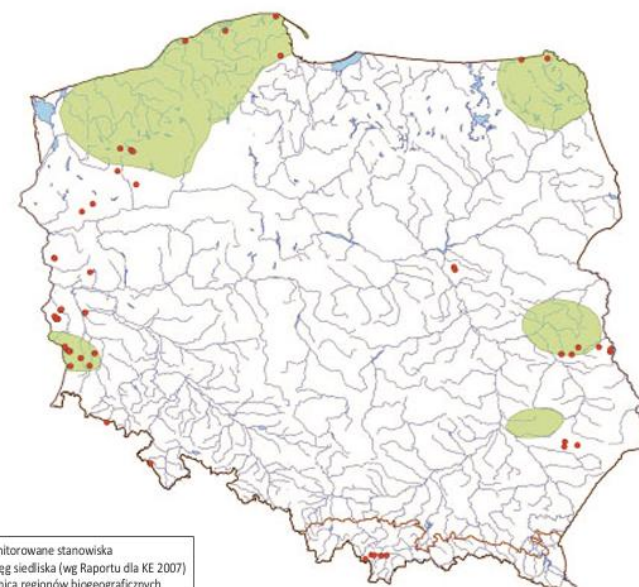
7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*

Zdjęcie poglądowe, fot. Rosadziński, źródło: Koczur 2012

Dane wg SDF:

- Powierzchnia: **14,0 ha**
- Reprezentatywność: **A**
- Pow. względna: **C**
- Stan zachowania: **A**
- Ocena ogólna: **B**

Ryc. 1. Mapa monitorowanych stanowisk na tle zasięgu geogra

źródło: Koczur 2012

Brak informacji o siedlisku.

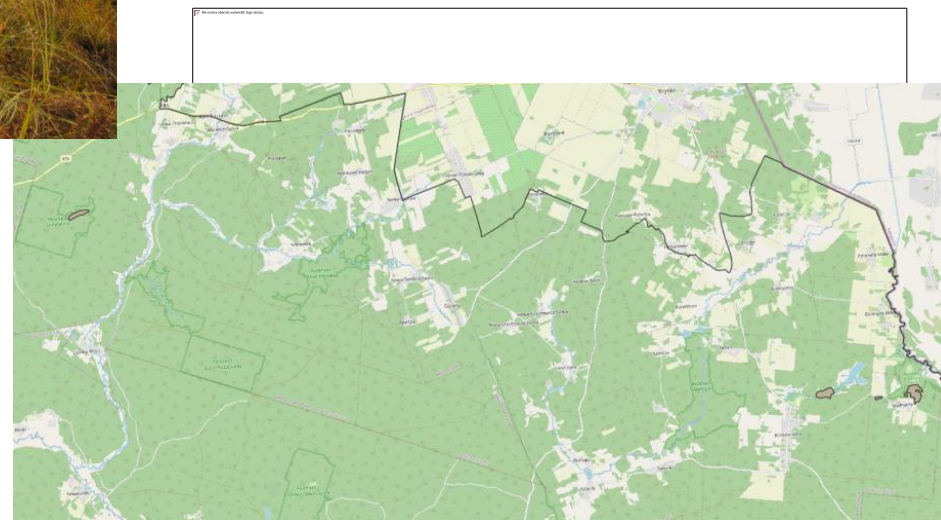
7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe

Dolina Rospudy, fot. R. Zarzecki

Dane wg SDF:

- Powierzchnia: **82,0 ha**
- Reprezentatywność: **B**
- Pow. względna: **C**
- Stan zachowania: **B**
- Ocena ogólna: **B**

Wg PZO 4 płaty o pow. 30,07 ha, aktualnie część zanikła

Źródło: INSTYTUT OCHRONY ŚRODOWISKA PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY, 2022

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny

Nadleśnictwo Czarna Białostocka, leśn. Sławno, fot. R. Zarzecki

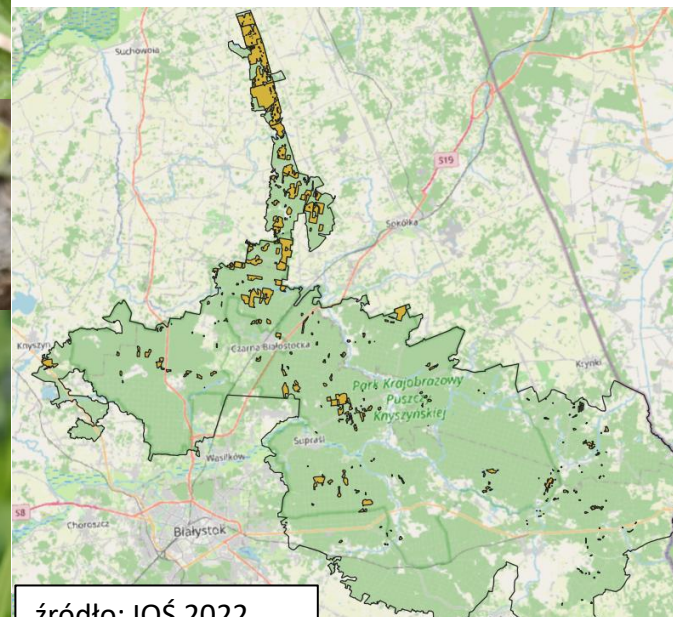
Wg PZO 13,7 tys. ha, inwentaryzacja 2022 r. 5,5 tys. ha

Źródło: IOŚ 2022:

Dane wg SDF:

- Powierzchnia: **12 227,0 ha**
- Reprezentatywność: **A**
- Pow. względna: **B**
- Stan zachowania: **A**
- Ocena ogólna: **A**

źródło: IOŚ 2022

91D0 Bory i lasy bagienne

Bb, Nadl. Żednia, leśn. Słomianka; fot. C. Popławski

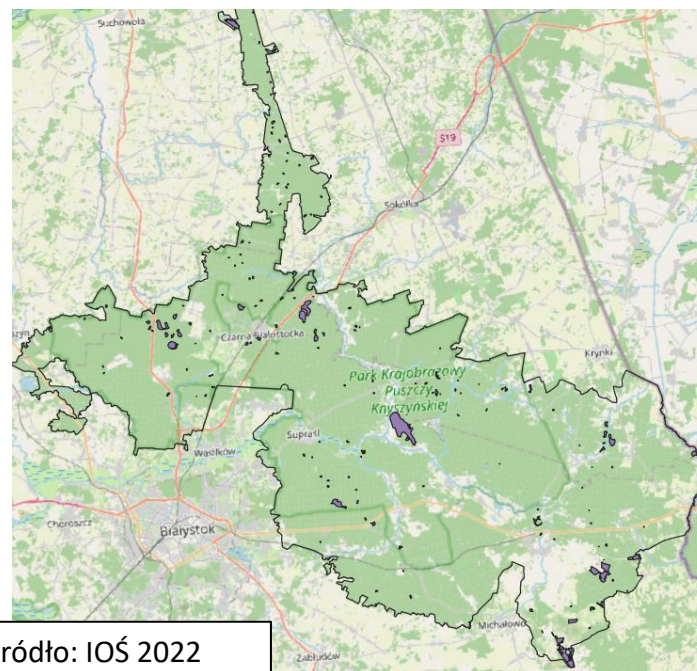
Świerczyna, Nadl. Żednia, leśn. Słomianka, fot. R. Zarzecki

Dane wg SDF:

- Powierzchnia: **4 040, 0 ha**
- Reprezentatywność: **A**
- Pow. względna: **B**
- Stan zachowania: **A**
- Ocena ogólna: **A**

Biel, Nadleśnictwo Dojlidy, leśn. Krasny Las, fot. R. Zarzecki

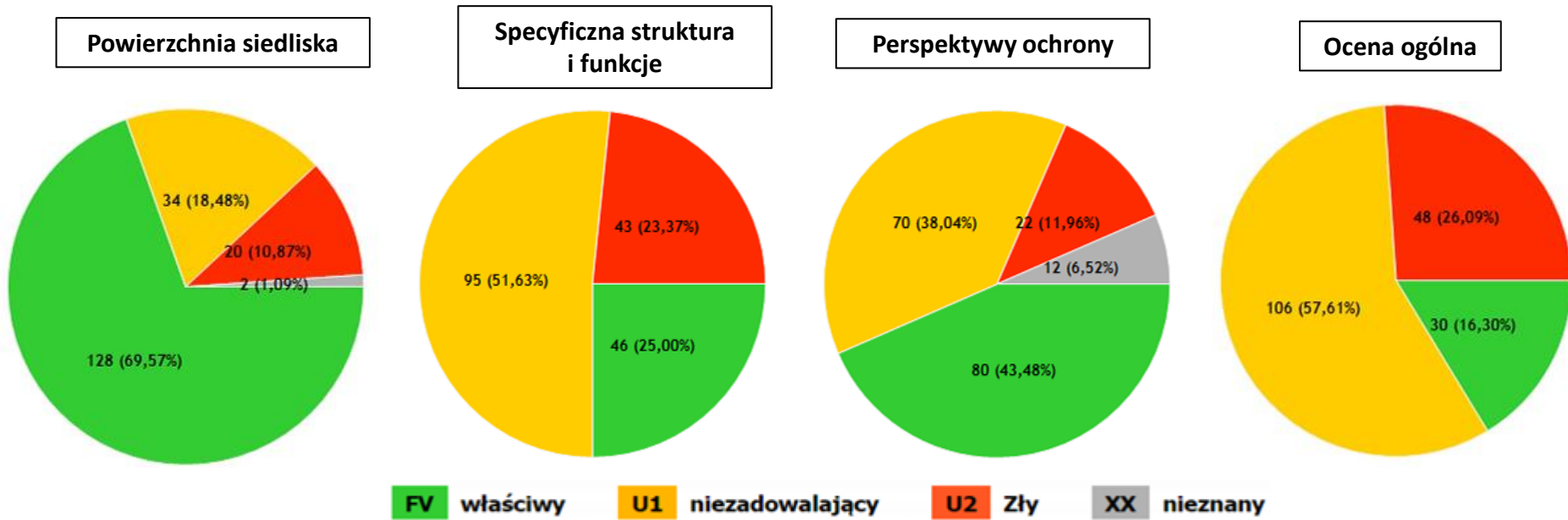

źródło: IOŚ 2022

Wg PZO 5,5 tys. ha, inwentaryzacje 1,5 tys. ha

Źródło: INSTYTUT OCHRONY ŚRODOWISKA PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY,
2022:

Wyniki monitoringu GIOŚ z lat 2013-14 z 182

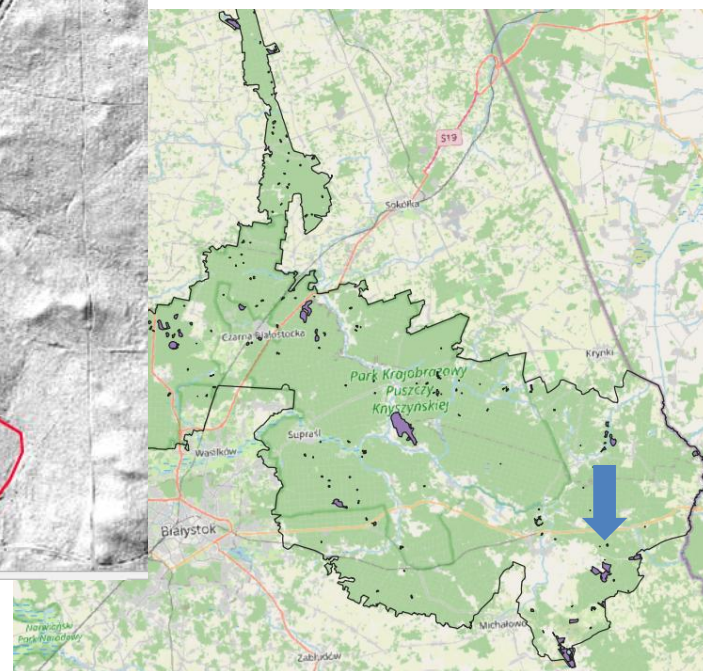
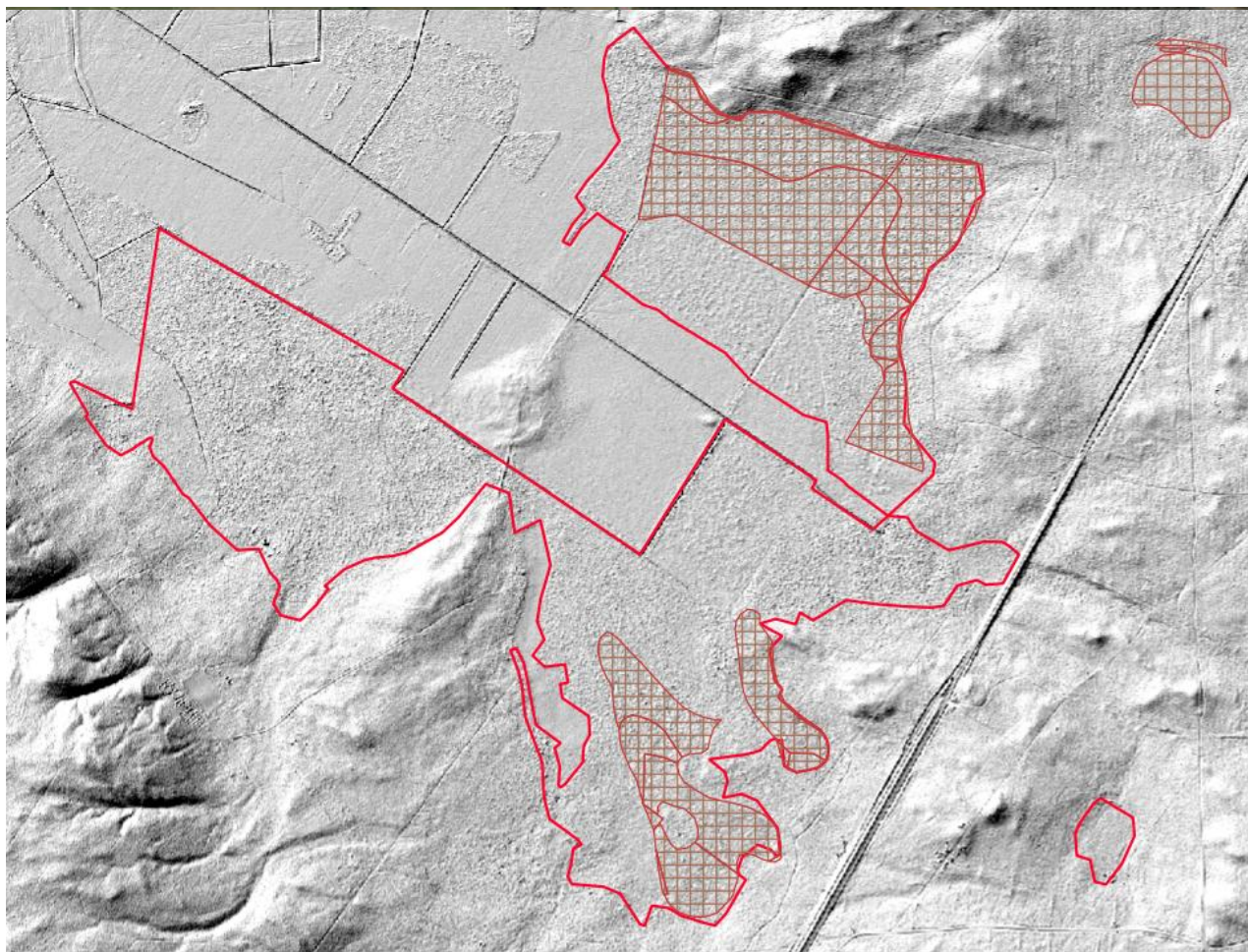

J02.01	Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie	8		1						2	2	3	12
J02.01.02	osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych	24											

Tab. 13. Zagrożenia na stanowiskach i porównanie wyników badań – region kontynentalny (182 stanowiska)

Zagrożenie	Łącznie liczba monitorowanych stanowisk	Czy zagrożenie było przewidywane w poprzednich badaniach <i>tak-podać liczbę/nie</i>
Odwodnienie, przesuszenie	72	49

91D0 Bory i lasy bagienne – dane do kartowania

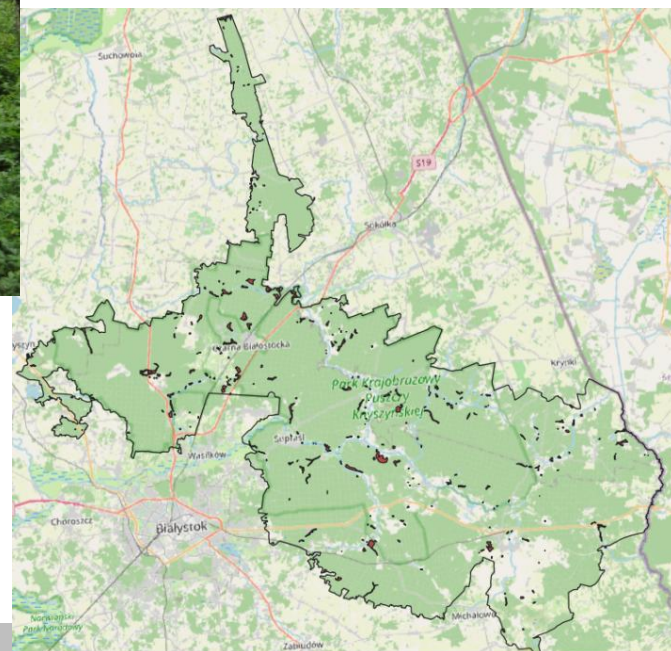

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe

Dane wg SDF:

- Powierzchnia: **1 769,0 ha**
- Reprezentatywność: **A**
- Pow. względna: **C**
- Stan zachowania: **B**
- Ocena ogólna: **A**

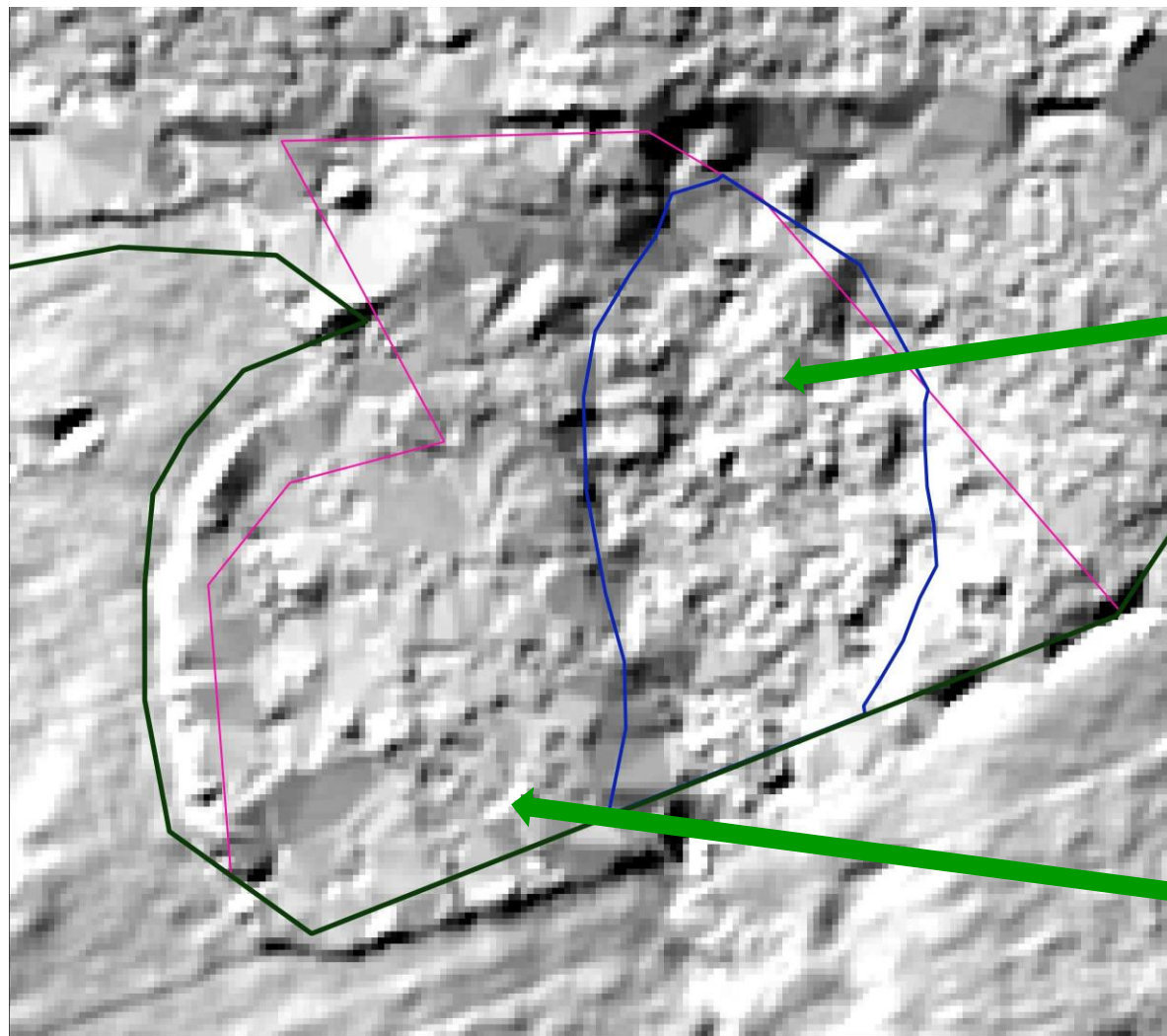

Łęg jesionowo-olszowy, Nadl. Knyszyn, leśn. Przewalanka; fot. R. Zarzecki

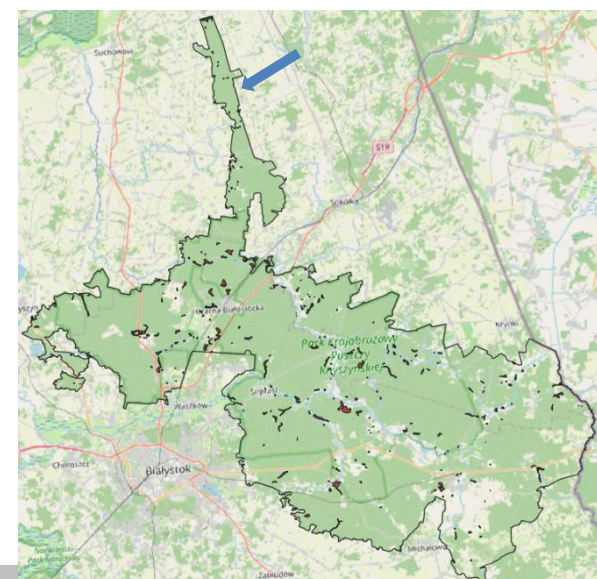
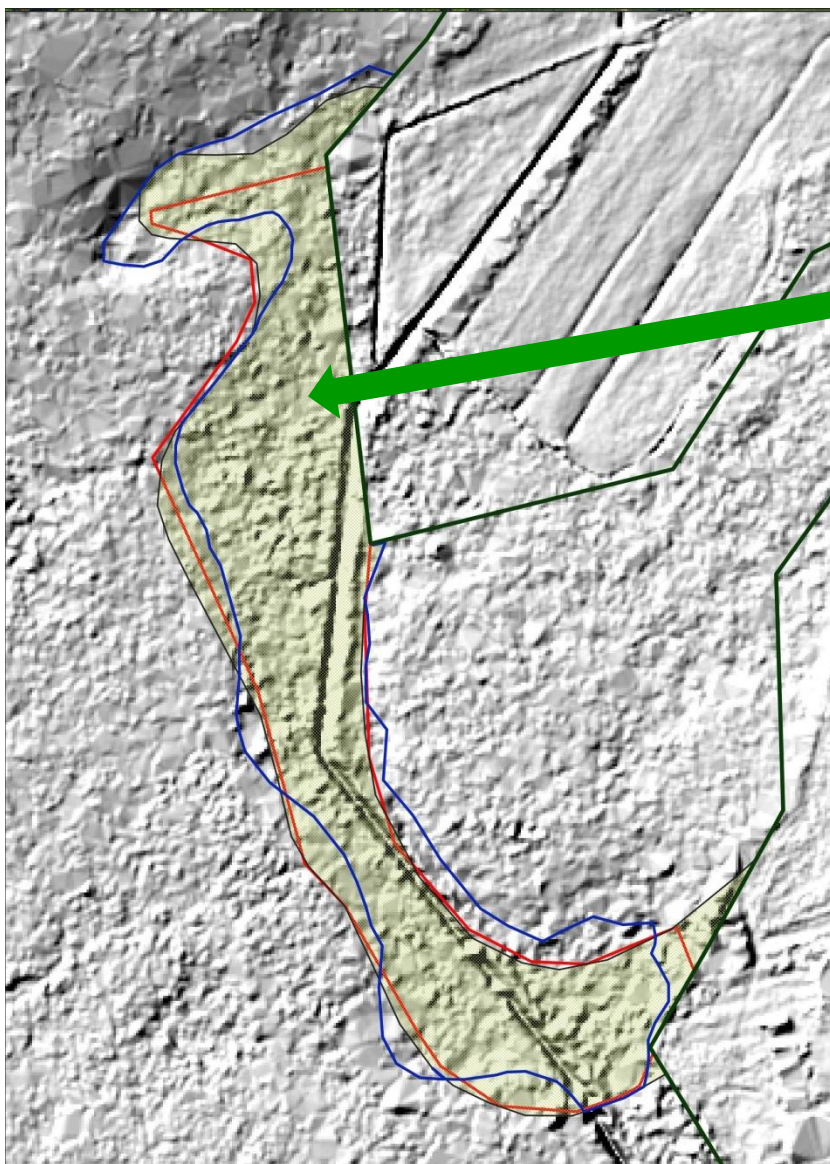
Wg PZO 2,4 tys. ha, inwentaryzacje 1,4 tys. ha

Źródło: INSTYTUT OCHRONY ŚRODOWISKA PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY, 2022

91E0 – precyzja wyznaczania

91E0 – precyzja wyznaczania

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe

Nad. Czarna Białostocka, leśn. Dąbrowa; fot. C. Popławski

Wg PZO 3 ha, inwentaryzacje 2022: 1,4 ha

Źródło: INSTYTUT OCHRONY ŚRODOWISKA PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY, 2022

Dane wg SDF:

- Powierzchnia: **1 592,0 ha**
- Reprezentatywność: **B**
- Pow. względna: **B**
- Stan zachowania: **B**
- Ocena ogólna: **B**

Gatunki roślin

1437 leniec bezpodkwiatkowy *Thesium ebracteatum* IUCN: LC, PCzKR: VU, OŚ

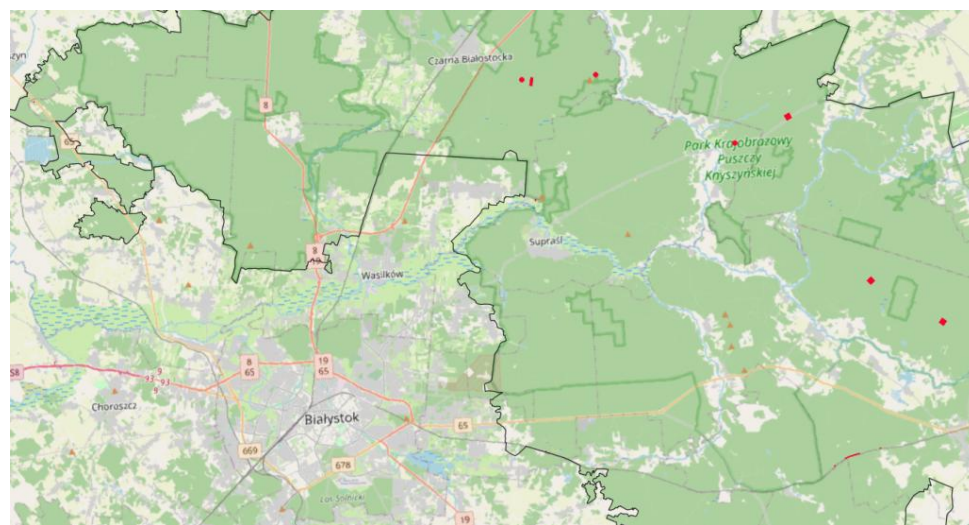
Fot. R. Zarzecki

Zgodnie z OPZ nie ma wymogu wykonania inwentaryzacji. Inwentaryzacja: 14 stanowisk. Gatunek występuje głównie przy drogach i na okrajkach borów sosnowych.

Źródło: KUCHARZYK J. 2018, PROHABITAT 2021,

Dane wg SDF:

- Ocena populacji: **C**
- Stan zachowania: **B**
- Izolacja: **C**
- Ocena ogólna: **B**

1477 sasanka otwarta *Pulsatilla patens*

PCzKR: EN, OŚ

Dane wg SDF:

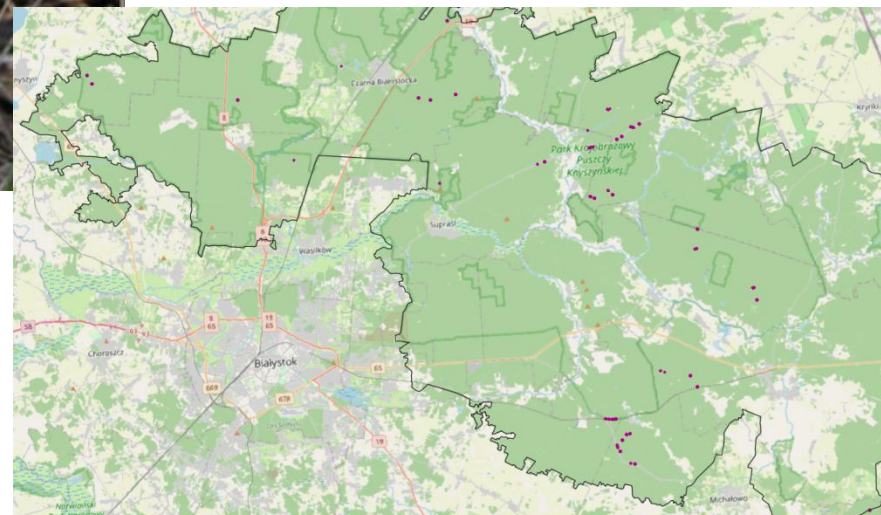
- Ocena populacji: **A**
- Stan zachowania: **A**
- Izolacja: **C**
- Ocena ogólna: **A**

Fot. R. Zarzecki

Zgodnie z OPZ nie ma wymogu wykonania inwentaryzacji.
Inwentaryzacja: 29 stanowisk. Gatunek występuje głównie przy drogach i na okrajkach borów sosnowych.

Źródło: KUCHARZYK J. 2018, PROHABITAT 2021,

1903 lipiennik Loesela *Liparis loeselii*

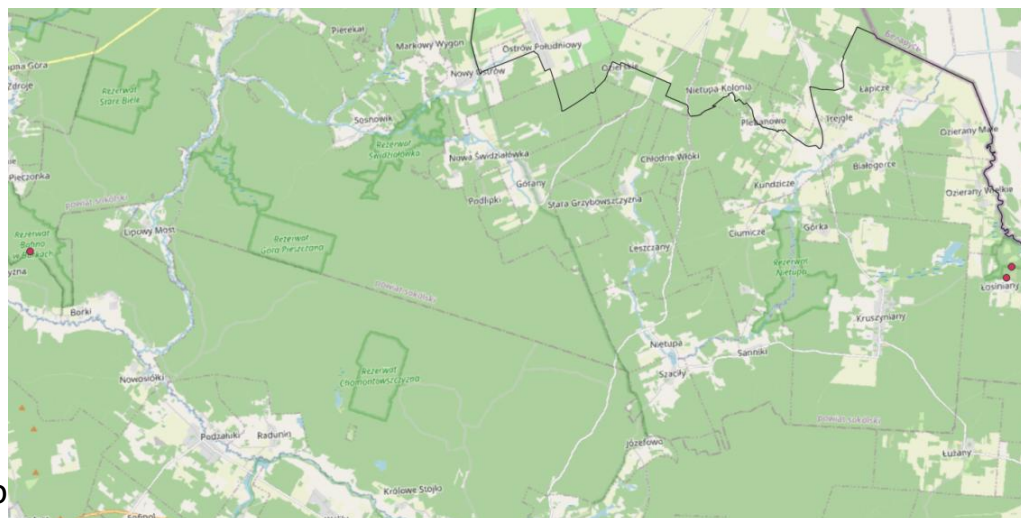
PCzKR: VU, OŚ

Fot. Bouke ten Cate; https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Groenknolorchis_-_fen_orchid_-_Liparis_loeselii.jpg; Licencja: CC BY A 4.0
<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.en>

Dane wg SDF:

- Ocena populacji: **C**
- Stan zachowania: **B**
- Izolacja: **C**
- Ocena ogólna: **C**

PZO: 2 stanowiska – rezerwat Bahno w Borkach (ostatnio nie potwierdzone), rezerwat Łosiniany

1939 rzepik szczeciniasty *Agrimonia pilosa*

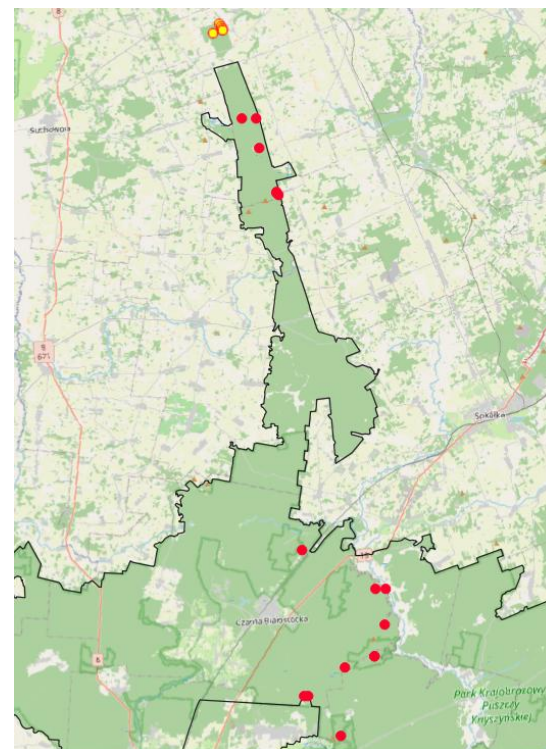
PCzL: NT, OŚ

Obręb Kumiałka, fot. D. Wołkowycki

Dane wg SDF:

- Ocena populacji: **A**
- Stan zachowania: **A**
- Izolacja: **C**
- Ocena ogólna: **A**

16 stanowisk na obszarze Ostoji (liczba niedoszacowana)

Źródło: PZO

6216 haczykowiec błyszczący *Hamatocaulis vernicosus*

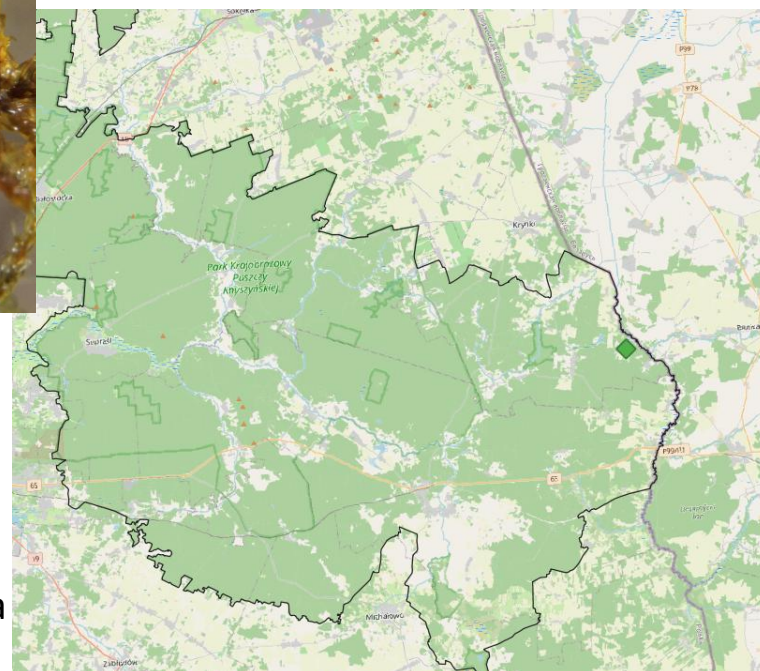
PCzL: EN, OŚ

Fot. Hermann Schachner; Licencja: CC0 (domena publiczna)

Dane wg SDF:

- Ocena populacji: **C**
- Stan zachowania: **A**
- Izolacja: **C**
- Ocena ogólna: **C**

W zasięgu Ostoi istnieje jedno stanowisko w rez. Łosiniany

Źródło: KUCHARZYK J. 2018, PROHABITAT 2021,

Gatunek być może zanikł w rez. Bahno w Borkach i Stare Biele, mimo ochrony czynnej. Odkryty ostatnio w okolicy Sokółki (poza ostoją).

Gatunki zwierząt

1014 poczwarówka zwężona *Vertigo angustior*

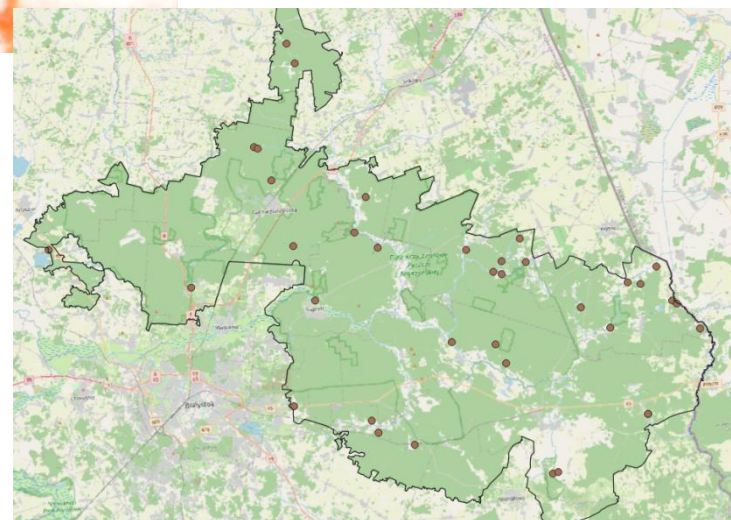
PCzLZ: NT, OŚ

Fot. Francisco Welter Schultes, licencja PD

Dane wg SDF:

- Ocena populacji: **C**
- Stan zachowania: **B**
- Izolacja: **C**
- Ocena ogólna: **C**

Zgodnie z OPZ nie ma wymogu wykonania inwentaryzacji.
Wg aktualnych danych 38 stanowisk, ocena **A**
Źródło: Vanellus ECO 2019, 2021

1060 czerwонецzyk nieparek *Lycaena dispar*

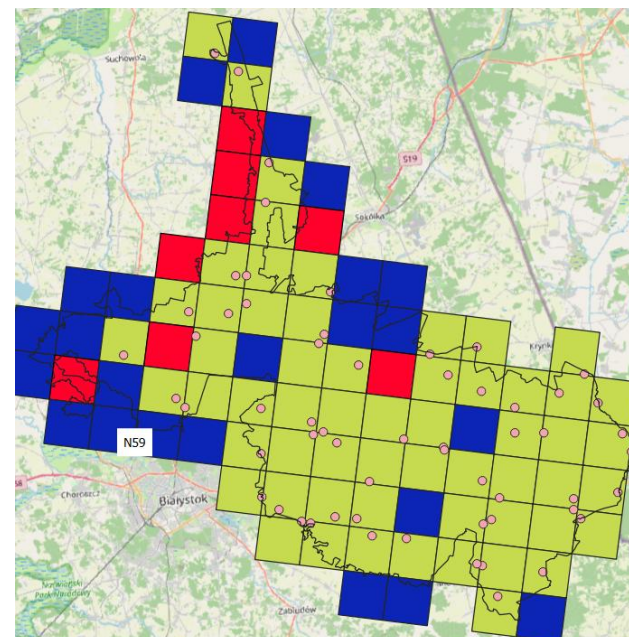
PCzLZ: LR, OŚ

Fot. M. Sielezniew

Dane wg SDF:

- Ocena populacji: **C**
- Stan zachowania: **B**
- Izolacja: **C**
- Ocena ogólna: **B**

Zielony – potwierdzony, czerwony – niepotwierdzony, niebieski – brak siedliska

Zgodnie z OPZ nie ma wymogu wykonania inwentaryzacji.
Aktualna ocena: **FV (A)**, brak konieczności działań ochronnych

Źródło: VANELLUS ECO 2021

1086 zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*

IUCN: NT, CzL: LC ,OŚ

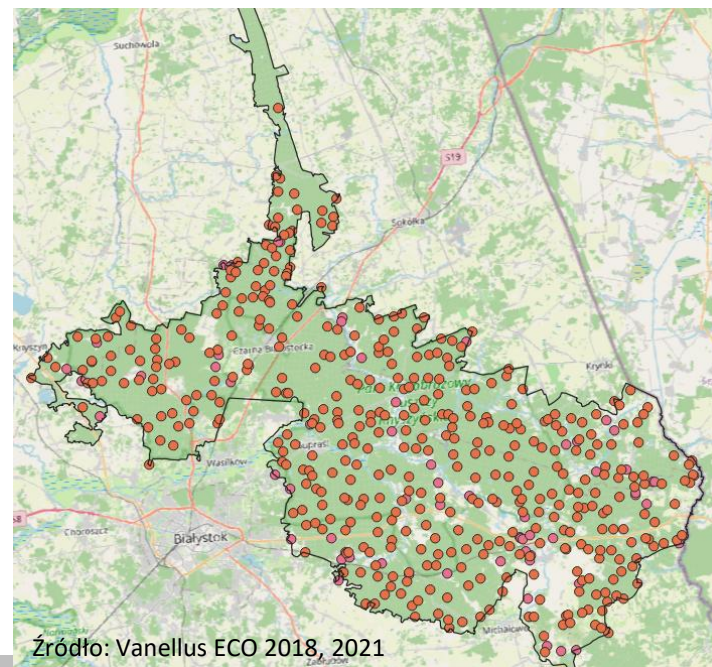
Fot. Ł. Tomasik/M. Furgoń/ T. Bracik, źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Dane wg SDF:

- Ocena populacji: **C**
- Stan zachowania: **B**
- Izolacja: **B**
- Ocena ogólna: **C**

Zgodnie z OPZ nie ma wymogu wykonania inwentaryzacji.
Wg aktualnych danych ocena stanu populacji, siedliska i
perspektyw ochrony FV

Źródło: Vanellus ECO 2018, 2021

Źródło: Vanellus ECO 2018, 2021

1145 piskorz *Misgurnus fossilis*

PCzKZ: NT, OCz

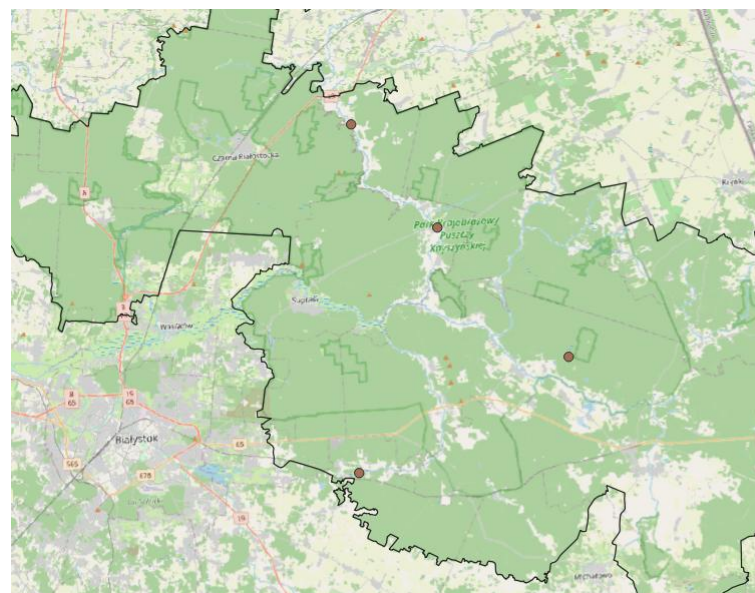
Fot. George Chernilevsky, licencja PD

Fot. Piet Spaans, licencja PD

Dane wg SDF:

- Ocena populacji: **C**
- Stan zachowania: **B**
- Izolacja: **C**
- Ocena ogólna: **B**

Zgodnie z OPZ nie ma wymogu wykonania inwentaryzacji.
Wg aktualnych danych ocena ogólna **C** z racji na niewielką populację

Źródło: Tatoj 2021, RACZYŃSKI 2025

1308 mopek zachodni *Barbastella barbastellus*

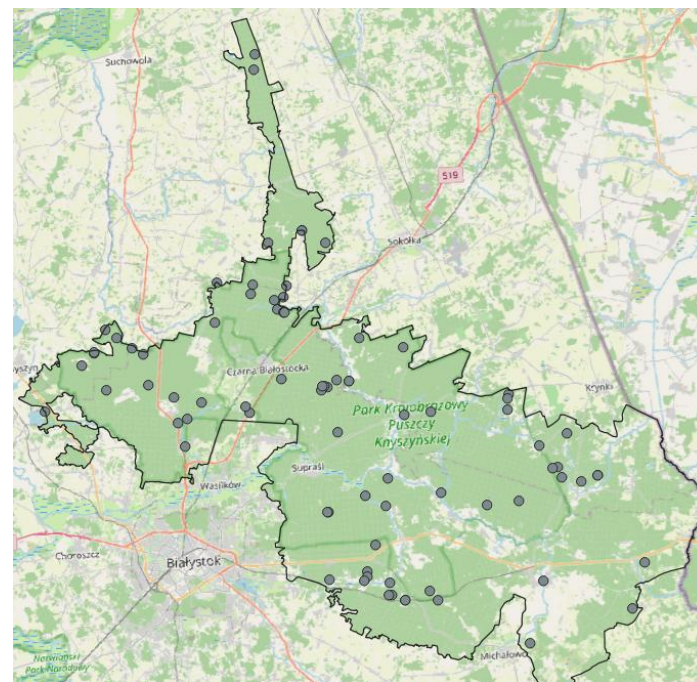
oś

Fot. R. Karczmarewicz

Dane wg SDF:

- Ocena populacji: **C**
- Stan zachowania: **B**
- Izolacja: **C**
- Ocena ogólna: **C**

Wg aktualnych danych status bez zmian

Źródło: PROHABITAT 2018, BŁACHOWSKI & KAMOCKI 2021

1337 bóbr europejski *Castor fiber*

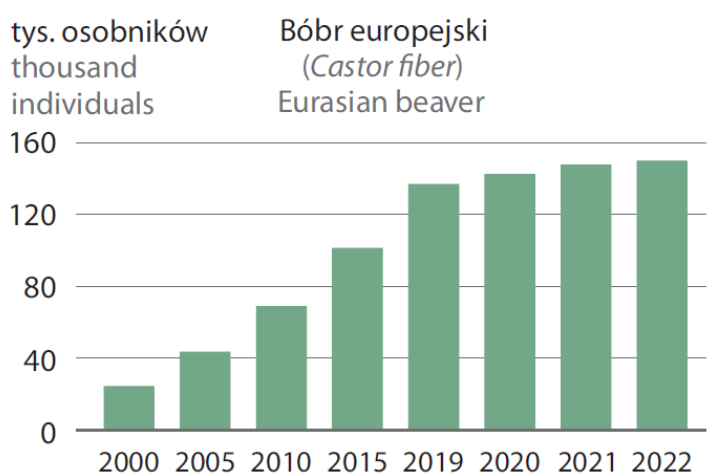
IUCN: LC, OCz

Fot. P. Kalisz

Dane wg SDF:

- Ocena populacji: **C**
- Stan zachowania: **A**
- Izolacja: **C**
- Ocena ogólna: **B**

Populacja bobra w Polsce, źródło GUS

1352 wilk szary *Canis lupus*

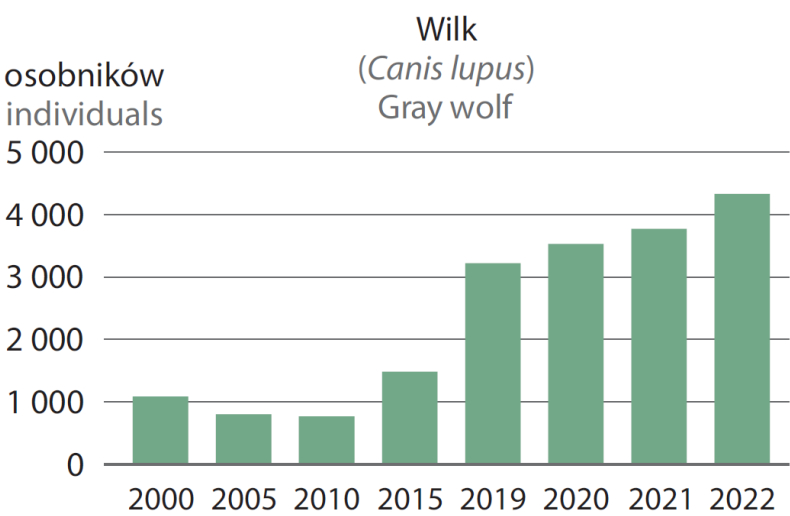
IUCN: LC, PCzKZ: NT, OŚ

Fotopułapka w Puszczy Knyszyńskiej, źródło: Archiwum IBS PAN

Dane wg SDF:

- Ocena populacji: **B**
- Stan zachowania: **B**
- Izolacja: **C**
- Ocena ogólna: **B**

Źródło: Instytut Ochrony Przyrody PAN 2024: Monitoring gatunków zwierząt z uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000, Etap VII Zadanie 3. Badanie rozmieszczenia wilka i rysia. Mscr.

1355 wydra *Lutra lutra*

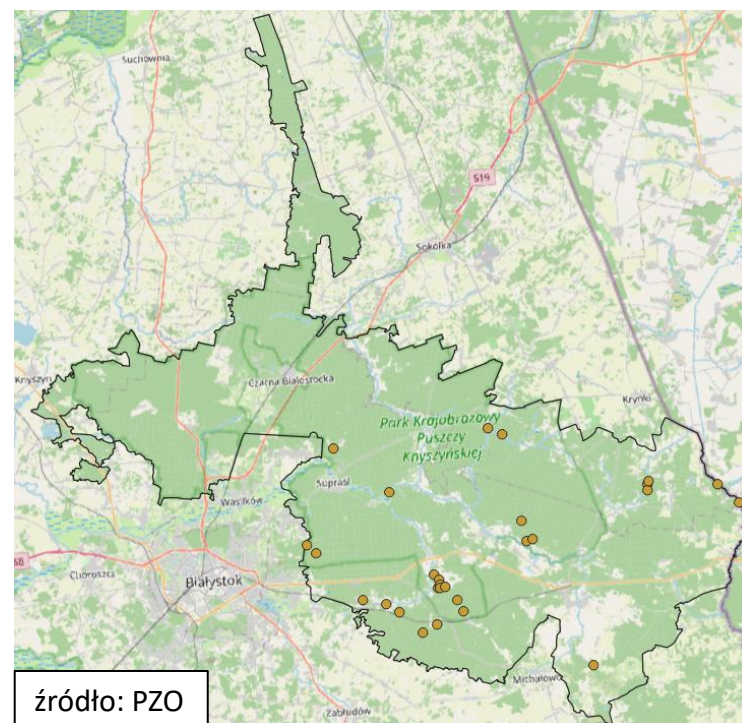
IUCN: NT, PCzKZ: -, OCz

Fot. Dave Pape, licencja: domena publiczna

Dane wg SDF:

- Ocena populacji: **C**
- Stan zachowania: **B**
- Izolacja: **C**
- Ocena ogólna: **B**

źródło: PZO

1361 ryś *Lynx lynx*

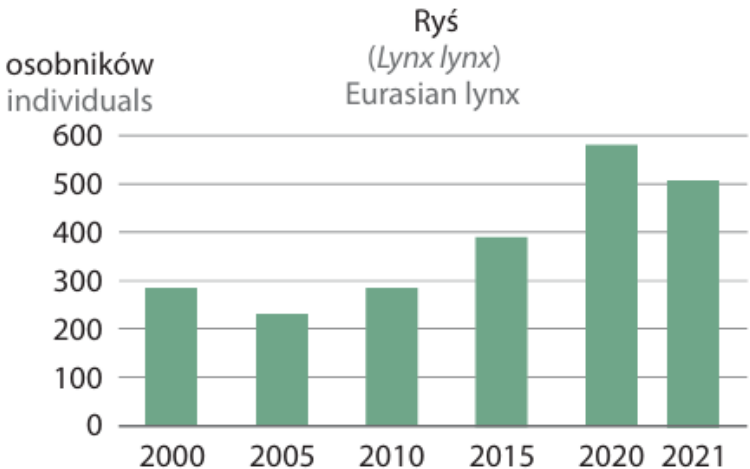
IUCN: NT, PCzKZ: NT, OŚ

Fotopułapka w Puszczy Knyszyńskiej, źródło: Archiwum IBS PAN

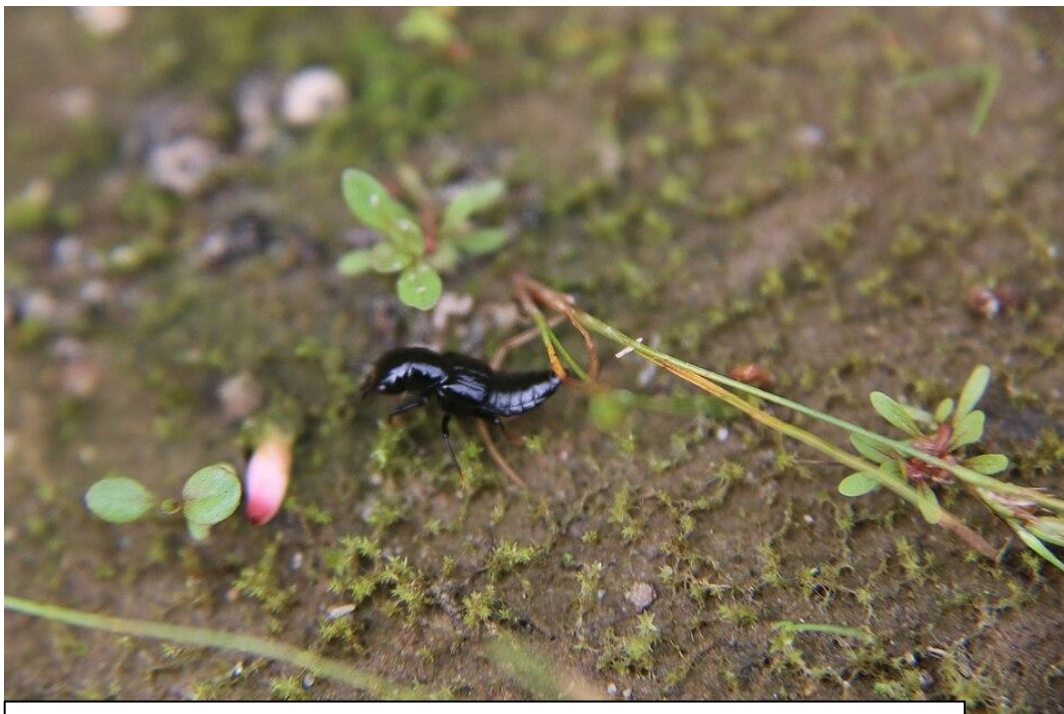
Dane wg SDF:

- Populacja: **8 osobników**
- Ocena populacji: **B**
- Stan zachowania: **B**
- Izolacja: **B**
- Ocena ogólna: **B**

Źródło: Instytut Ochrony Przyrody PAN 2024: Monitoring gatunków zwierząt z uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000, Etap VII Zadanie 3. Badanie rozmieszczenia wilka i rysia. Mscr.

1924 pogrzybnica Mannerheima *Oxyporus mannerheimii* PCzL: VU, OŚ

Fot. Vsevolod Rudyi; <https://www.inaturalist.org/photos/29043986>; Licencja: CC BY
<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.pl>

Dane wg SDF:

- Ocena populacji: **A**
- Stan zachowania: **B**
- Izolacja: **B**
- Ocena ogólna: **A**

W Polsce stwierdzony do tej pory w Puszczy Białowieskiej, Knyszyńskiej, Wyżyna Lubelska, Nadleśnictwo Starachowice. W PK wykazana w 2020 r. (Marczak i in. 2021, Gutowski i in. 2024) w rezerwacie **Jesionowe Góry**. Podawana była też z Nadl. Żednia.

2647 żubr *Bison bonasus*

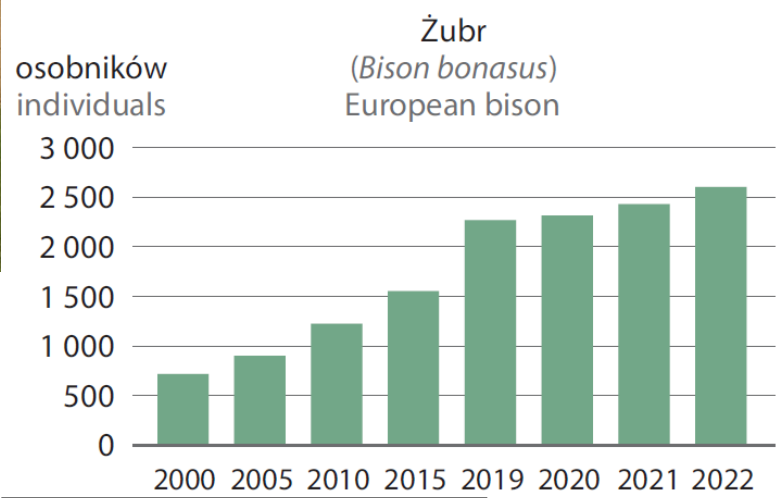
IUCN: VU, PCzKZ: EN, OŚ

Żubry pod Poczopkiem Fot. P. Kalisz

Dane wg SDF:

- Ocena populacji: **B**
- Stan zachowania: **B**
- Izolacja: **A**
- Ocena ogólna: **B**

Populacja żubra w Polsce, źródło GUS

Aktualnie populacja żubra w PK liczy ok. 550 osobników.

4024 modraszek eros *Polyommatus eros*

PCzKZ: EN, OŚ

Fot. M. Sielezniew, źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Dane wg SDF:

- Ocena populacji: **A**
- Stan zachowania: **C**
- Izolacja: **A**
- Ocena ogólna: **A**

Ostatnia obserwacja z Puszczy Knyszyńskiej z 2008, później nie znaleziony mimo intensywnych poszukiwań

Gatunek należy usunąć z SDF.

Aktualne dane wskazują na wyginięcie gatunku w Ostoje Knyszyńskiej (ProHabitat 2021).

Gatunek należy uznać za wymarły w Polsce (Sielezniew & Sielezniew 2024). W UE obecnie jedynie w górach (Pireneje, Alpy, Bałkany)

4030 szlaczkoń szafraniec *Colias myrmidone*

PCzKZ: VU, OŚ

Fot. M. Sielezniew, źródło: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Dane wg SDF:

- Ocena populacji: **B**
- Stan zachowania: **C**
- Izolacja: **B**
- Ocena ogólna: **B**

Zgodnie z OPZ nie ma wymogu wykonania inwentaryzacji.

Wg ostatnich danych ocena stanu zachowania **B**, ogólna **A**

Źródło: ProHabitat 2021

Projekt "Gospodarka leśna na rzecz zagrożonych gatunków: ochrona szlaczkonii szafraniec w Puszczy Knyszyńskiej" realizowany w latach 2021-2025 przez konsorcjum Instytutu Badawczego Leśnictwa i Uniwersytetu w Białymstoku na zlecenie Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

4038 czerwонецzyk fioletek *Lycaena helle*

PCzKZ: VU, OŚ

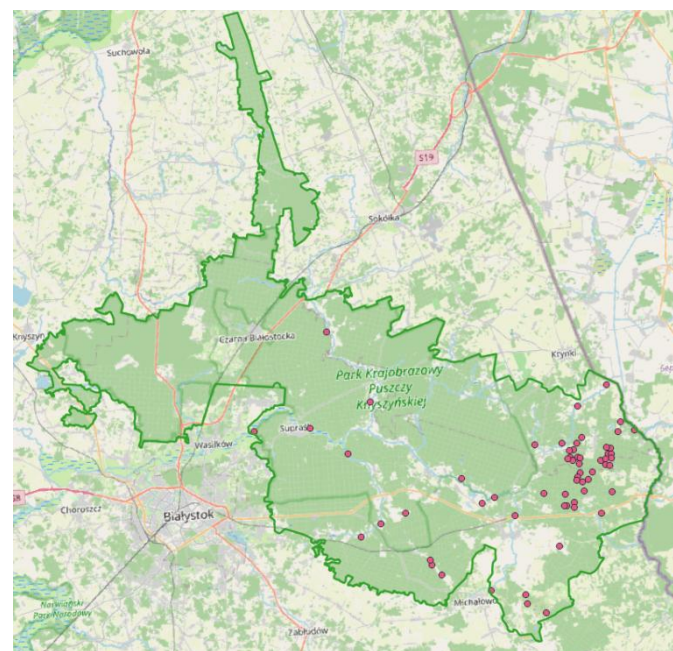

Fot. M. Sielezniew

o: archiwum RDOŚ w Białymstoku

Dane wg SDF:

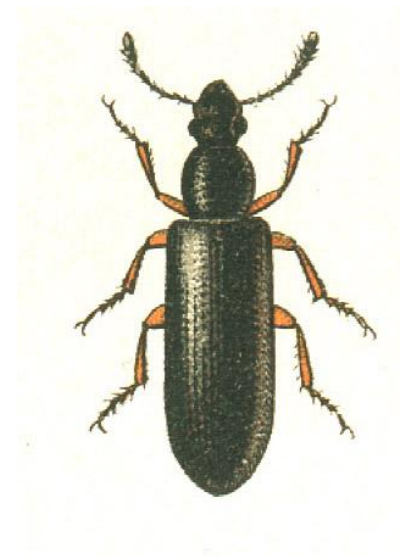
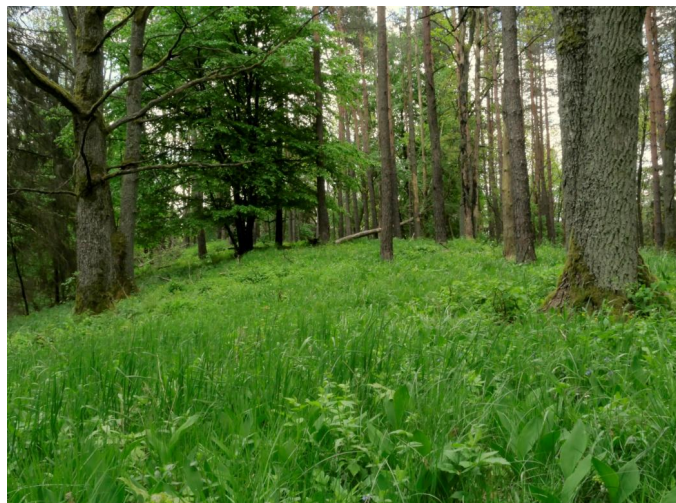
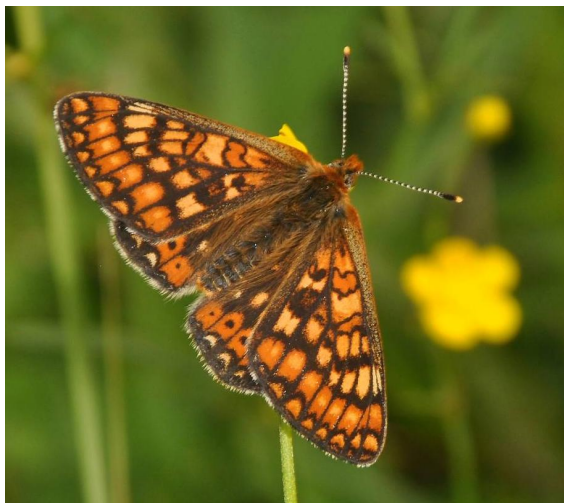
- Ocena populacji: **C**
- Stan zachowania: **C**
- Izolacja: **B**
- Ocena ogólna: **B**

Zgodnie z OPZ nie ma wymogu wykonania inwentaryzacji.
Aktualnie ocena stanu populacji i stanu zachowania **B**.
Ponad 30 stanowisk, 20 na gruntach prywatnych.

Źródło: ProHabitat 2018, 2021

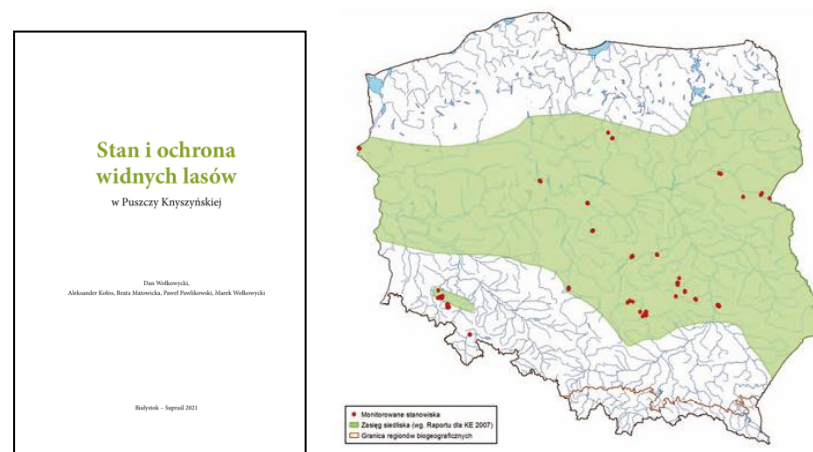
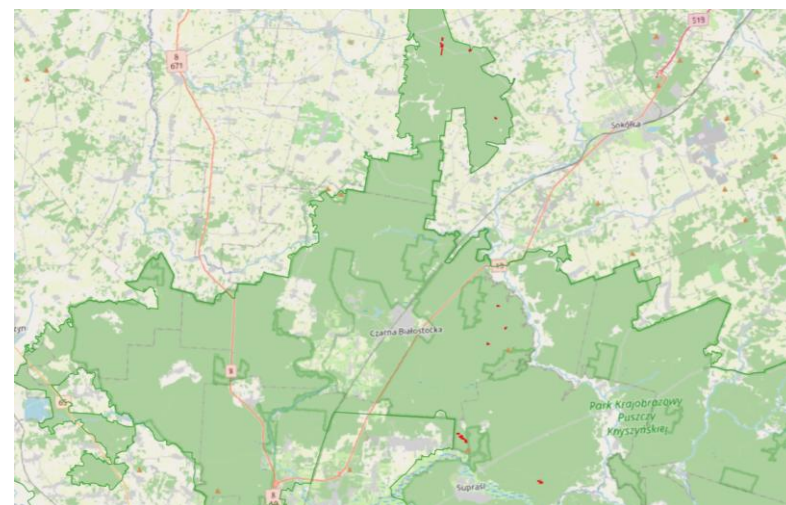
Dodatkowe przedmioty ochrony?

91I0 dąbrowy ciepłolubne (*Quercetalia pubescenti-petraeae*)

Fot. D. Wołkowycki, N-ctwo Supraśl

Ryc. 1. Zasięg siedliska oraz rozmieszczenie stanowisk monitorowanych w latach 2006–2008

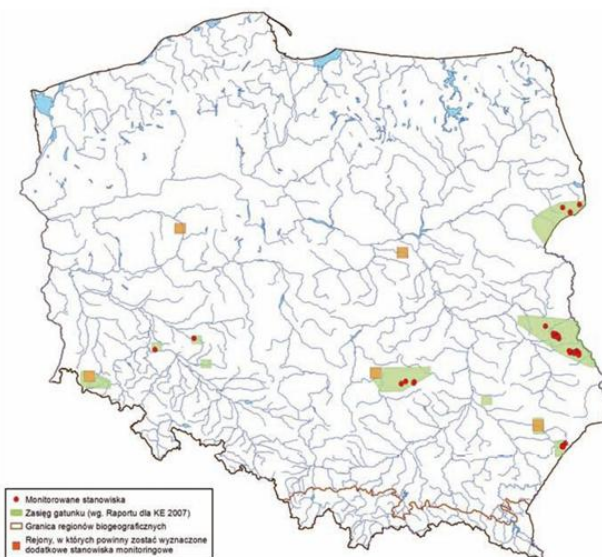
W latach 2019-2021 w wyniku projektu „Poprawa stanu siedlisk widnych lasów i mokradeł oraz związanych z nimi zagrożonych gatunków roślin w Ostoi Knyszyńskiej przez ochronę czynną” (Wołkowycki i in. 2021) stwierdzono występowanie ciepłolubnych dąbrów na kilkunastu stanowiskach.

1065 przeplatka aurinia *Euphydryas aurinia*

PCzKZ: **CR**, OŚ

Fot. M. Sielezniew

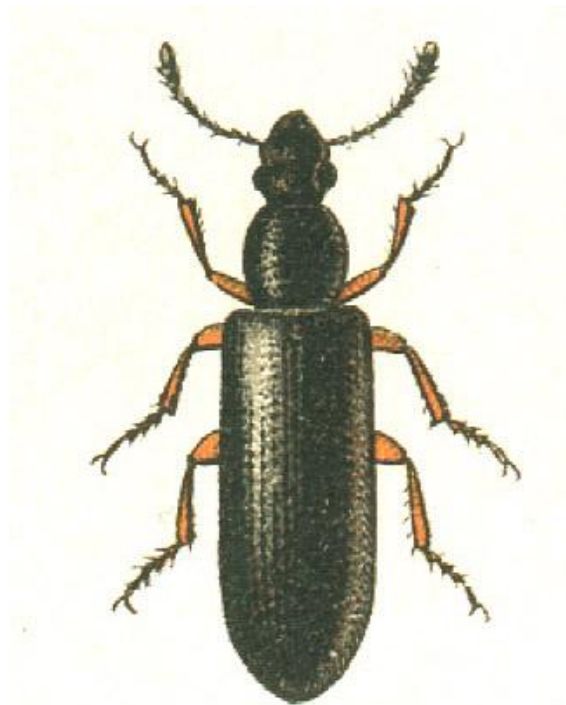
Znaleziona we wschodniej części Puszczy Knyszyńskiej w latach 2013-2014 na czterech stanowiskach (Sielezniew 2015). Aktualnie jedna stabilna populacja w ok. Łosinian, na pozostałych prawdopodobnie zanikł.

Źródło: Pałka 2015

1920 ponurek Schneidera

PCzKZ: EN, OŚ

Ryc. G.G. Yakobson "Beetles of Russia" 1905-1915;
Lic. Domena publiczna

Fot. Stanislav Snäll; źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Boros_schneideri_larva.jpg;
Licencja: CC A 3.0 <https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.en>

